

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1	7
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ СКЛАДАННЯ ТА	
ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	7
1.1. Сутність фінансової звітності підприємства, види та принципи	
складання.....	7
1.2. Нормативно-правові основи використання фінансової звітності	15
1.3. Методика складання фінансової звітності в Україні.....	22
РОЗДІЛ 2	28
АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	28
2.1. Загальна економіко-організаційна характеристика КПКШП	28
2.2. Аналіз методики складання фінансової звітності на КПКШП	36
2.3. Аналіз основних показників діяльності КПКШП	43
РОЗДІЛ 3	48
УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ СКЛАДАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ	
ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ НА ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ..	48
3.1. Використання зарубіжного досвіду для оптимізації форм фінансової	
звітності на підприємстві.....	48
3.2. Автоматизація процесу формування та аналізу фінансової звітності	
підприємства	53
ВИСНОВКИ	62
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	69
ДОДАТКИ.....	77

ВСТУП

Актуальність теми. На сьогодні кожен господарюючий суб'єкт, здійснюючи свою діяльність, має на меті отримати максимальний прибуток при мінімальних витратах. Тому, будь-який підприємець повинен вміло використовувати дані фінансової звітності, оскільки на їх основі можна ретельно розглянути й оцінити фінансовий стан підприємства та прийняти виважені управлінські рішення. Фінансова звітність також є необхідною для зовнішніх і внутрішніх користувачів, оскільки, забезпечує їх повною, правдивою та неупередженою інформацією про господарюючий суб'єкт. Такими користувачами можуть бути: власники, постачальники, замовники, працівники підприємства та органи державного управління.

Майже кожне підприємство завжди потребує додаткових джерел фінансування. Задля того, щоб привабити зовнішніх кредиторів, підприємство надає їм інформацію про свою господарську діяльність, зазвичай, за допомогою звітності. Якщо у звітності інформація, яка стосується фінансового стану підприємства як за звітний період, так і за попередні роки, має позитивний характер, то існує більша вірогідність залучення додаткових джерел фінансування.

Окрім того, фінансова звітність є досить вагомою не тільки для зовнішніх, але і для внутрішніх користувачів, керівництва та персоналу підприємства. За допомогою наведених даних у звітності, можливо зробити детальний аналіз показників фінансового майнового стану підприємства, його платоспроможності та рентабельності.

Основам теоретичних і методологічних аспектів, питань формування, аналізу і аудиту показників звітності, присвячено безліч досліджень вітчизняних вчених (П.Я. Хомина, С.В. Голова, Ф.Ф. Бутинця, В.К. Савчука, В.О. Шевчука, В.В. Сопка, М.Я. Дем'яненка та інших науковців).

Дослідженням проблем звітності, її аналізу в сучасних умовах займалися такі відомі зарубіжні вчені: Е.С. Хендріксен, Я.В. Соколов, Н.П. Кондраков, В.В. Ковальов, А.Д. Шеремета, О.В. Єфімов, Ж. Рішар, Л. Бернстайн та інші. Всі ці вчені досягли значних результатів у процесі дослідження проблем складання та подання фінансової звітності, їх вирішення та складання пропозицій щодо удосконалення. Важливим є те, що досить вагомим для вітчизняних вчених є досвід зарубіжних науковців, проте, перш ніж використовувати його в практиці, варто звернути увагу на основні аспекти сучасного розвитку України.

Мета і завдання дослідження. Метою даної роботи є аналіз стану складання фінансової звітності підприємства на прикладі Кам'янець-Подільського колективного швейного підприємства. Для виконання даної мети необхідно виконати наступні завдання:

- дослідити сутність фінансової звітності підприємства, види та принципи складання;
- проаналізувати нормативно-правові основи використання фінансової звітності;
- вивчити методику складання фінансової звітності в Україні;
- здійснити загальну економіко-організаційну характеристику підприємства;
- проаналізувати методику складання фінансової звітності на підприємстві;
- проаналізувати основні показники діяльності;
- вивчити використання зарубіжного досвіду для оптимізації форм фінансової звітності на підприємстві;
- розглянути автоматизацію процесу формування та аналізу фінансової звітності підприємства.

Предметом дослідження є методика складання фінансової звітності підприємства.

Об'єктом дослідження є фінансова звітність Кам'янець-Подільського колективного швейного підприємства.

Методи дослідження. Під час написання дипломної роботи нами були використані такі методи наукового дослідження: порівняння – для визначення відмінностей та спільних рис, явищ, які досліджуються; групування – для визначення концептуальних ознак об'єкта дослідження; синтезу та аналізу – задля деталізації об'єкта дослідження, шляхом його кладання на частини; монографічний метод – задля більш детального вивчення об'єкта дослідження; розрахунковий – задля розрахунку майбутніх економічних ефектів; середніх і відносних величин – для визначення рівня ефективності досліджуваних процесів.

Основними джерелами, які використовувалися для написання роботи є: законодавчі та нормативні документи України, дані фінансової звітності підприємства, річні звіти та відповідні літературні джерела.

Наукова новизна одержаних результатів:

1) інтерпретовано поняття «фінансова звітність», що відображає зміст звітів про фінансовий стан, результати діяльності, рух грошових коштів та власний капітал підприємства, мету її формування та подання;

2) складено рекомендації щодо удосконалення методики складання та використання фінансової звітності, що дозволить оцінити реальний фінансовий стан підприємства як зовнішнім, так і внутрішнім користувачам.

Практичне значення одержаних результатів полягає у науковому обґрунтуванні основних теоретичних підходів і рекомендацій, наведених в магістерській роботі, дотримання котрих значно покращить процес обліку та аудиту, вдосконалисть існуючий на сьогодні процес ведення обліку на КПКШП, призведе до зростання рівня достовірності й ефективності економічної інформації, вказаної у фінансовій звітності підприємства.

Апробація результатів магістерської роботи. Основні положення магістерської роботи оприлюднені та отримали схвальну оцінку на XXV

Міжнародної науково-практичної конференції «Наукові підсумки 2018 року»
17 грудня 2018 року, м. Вінниця, Україна

Публікації. За темою магістерської роботи опубліковано 1 наукову працю (тези доповідей) загальним обсягом 0,1 друк. арк. [Дод. А]

Структура і обсяг магістерської роботи. Магістерська робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел 73, та додатків 3. Викладена на 78 стор. комп'ютерного тексту, містить 13 таблиць та 1 рисунок.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ СКЛАДАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність фінансової звітності підприємства, види та принципи складання

Під звітністю прийнято розуміти систему взаємопов'язаних узагальнюючих показників, що характеризують фінансово-майновий стан підприємства за звітний період. Суб'єкти господарської діяльності складають різні види звітності (рис. 1.1.).

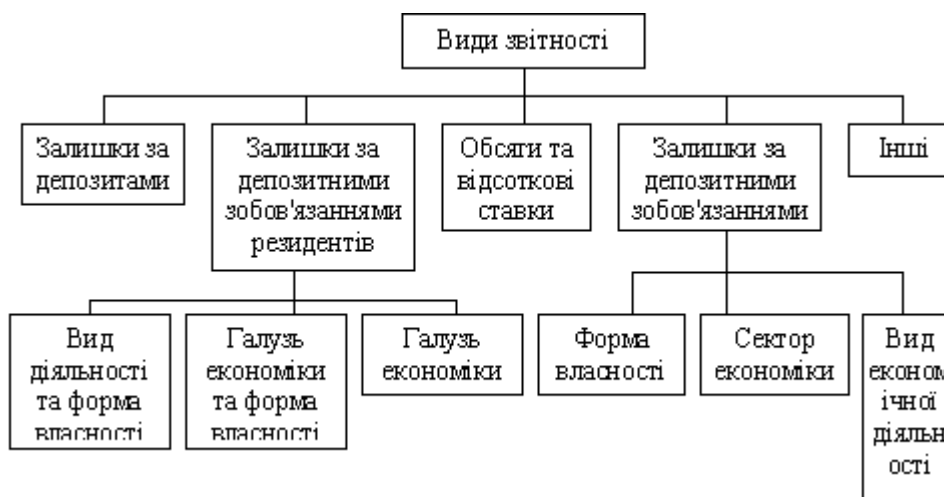

Рис. 1.1. Види звітності

Джерело: [25, с. 390]

Метою складання фінансової звітності є надання користувачам для прийняття рішень повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан, результати діяльності та рух коштів підприємства. За даними такої звітності приймаються рішення щодо:

- 1) придбання, продажу чи подальшого володіння цінними паперами;
- 2) ефективності вкладених коштів в об'єкти інвестування;
- 3) якості управління;
- 4) здатності підприємства своєчасно виконувати свої зобов'язання;
- 5) фінансової стійкості та платоспроможності підприємства.

Характеристику інформаційних потреб користувачів фінансової звітності наведено у таблиці 1.1.

Таблиця 1.1

Інформаційні потреби основних груп користувачів фінансової звітності

Користувачі фінансової звітності	Інформація, необхідна для користувачів фінансової звітності
Акціонери та інвестори	Показники, використовувані для: прийняття рішень щодо купівлі-продажу акцій; визначення прибутковості цінних паперів та рівня дивідендних платежів; оцінки ступеня ризику, пов'язаного з інвестиціями; визначення ефективності вкладених коштів; оцінки окупності вкладених коштів
Менеджери усіх рівнів управління	Показники, необхідні для: управління діяльністю підприємства; аналізу та прогнозування розвитку підприємства; підготовки прийняття управлінських рішень
Кредитори підприємства	Дані, використовувані для: оцінки спроможності підприємства своєчасно погашати зобов'язання як у короткостроковій, так і довгостроковій перспективі; визначення фінансової стійкості та платоспроможності боржника підприємства; оцінки платіжної дисципліни підприємства-боржника
Дебітори підприємства	Відомості, що слугують підставою для: оцінки здатності підприємства-кредитора своєчасно виконувати договірні зобов'язання; визначення передумов безперервної діяльності підприємства
Працівники підприємства	Показники, використовувані для визначення позитивної динаміки фінансового стану підприємств та виступають передумовою матеріального стимулювання працівників
Державні органи контролю	Інформація, необхідна для перевірки повноти та своєчасності обчислення та сплати податків, зборів й обов'язкових платежів, зокрема для контролю за дотриманням податкового, трудового, митного, валютного законодавства

Джерело: [55, с. 30]

Інформація, наведена у фінансовій звітності, повинна бути дохідливою, зрозумілою і розрахованою на однозначне її тлумачення користувачами за умови, що вони мають достатні фахові знання у сферах економіки, обліку та бізнесу, а також заінтересовані у сприйнятті такої інформації. При цьому, фінансова звітність повинна містити лише доречну інформацію, яка впливає на прийняття рішень користувачами, і надає змогу вчасно оцінити минулі, теперішні та майбутні події, а також підтвердити й скорегувати оцінки, зроблені у минулому. Показники фінансової звітності мають бути

достовірними, тобто не повинні містити помилок та перекручень, що можуть вплинути на рішення користувачів. Для кращого розуміння інформація, наведена у фінансовій звітності, повинна містити дані про підприємство; дату та звітний період; валюту звітності та одиницю її виміру; показники фінансової звітності за звітний і аналогічний період попереднього року; виявлені помилки минулих років та пов'язані з ними коригування; іншу інформацію, розкриття якої передбачено Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку, «Загальними вимогами до фінансової звітності». З метою забезпечення зіставності показників у фінансовій звітності необхідно наводити відповідні дані за попередній період, а також розкривати інформацію про облікову політику та її зміни. Облікова політика розробляється уповноваженою особою підприємства та погоджується з власником відповідно до установчих документів.

У процесі формування показників фінансової звітності слід дотримуватися наступних принципів (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Характеристика принципів формування показників фінансової звітності

Назва принципу	Характеристика принципу
1	2
Автономності підприємства	Кожне підприємство розглядається як юридична особа, що відокремлена від власників, а тому особисте майно і зобов'язання власників не повинні відображатись у фінансовій звітності підприємства

Продовження таблиці 1.2.

1	2
Безперервності діяльності	Передбачає здійснення оцінки активів і зобов'язань підприємства, виходячи з припущення, що його діяльність триватиме впродовж невизначеного періоду
Періодичності	Припускає розподіл діяльності підприємства на певні періоди часу з метою складання фінансової звітності
Історичної (фактичної) собівартості	Визначає пріоритет оцінки активів, виходячи з витрат на їх виробництво чи придбання
Нарахування та відповідності доходів і витрат	Фінансовий результат визначається шляхом порівняння доходів звітного періоду з витратами, які були здійснені для отримання цих доходів. При цьому доходи і витрати відображаються в обліку і звітності у момент їх виникнення, незалежно від часу надходження і сплати грошей
Повного висвітлення	Фінансова звітність повинна містити всю інформацію про фактичні й потенційні наслідки операцій та подій, яка може вплинути на рішення, що приймаються на її основі
Послідовності	Передбачає постійне (із року в рік) застосування підприємством обраної облікової політики. Зміна облікової політики повинна бути обґрунтована і розкрита у фінансовій звітності
Обачності	Методи оцінки, що застосовуються у бухгалтерському обліку, повинні запобігати заниженню оцінки зобов'язань та витрат і завищенню оцінки активів й доходів підприємства
Превалювання змісту над формою	Операції повинні обліковуватись відповідно до їх сутності, а не лише виходячи з юридичної форми
Єдиного грошового вимірника	Передбачає вимірювання та узагальнення всіх операцій підприємства у його фінансовій звітності в єдиній грошовій одиниці (гривні)

Джерело: [5, с. 77]

Річна фінансова звітність складається з: Балансу (Звіту про фінансовий стан), Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід), Звіту про рух грошових коштів, Звіту про власний капітал, МСФЗ – звітність: новації в розкритті інформації за НП(С)БО 1 [7].

Суб'єкти малого підприємництва та представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності, яким у відповідності до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» надано право вести спрощений облік, складають скорочену за показниками фінансову звітність у складі балансу. Скласти спрощену фінансову звітність можуть юридичні особи, що відповідають наступним критеріям:

- розмір визнаних доходів кожного звітного податкового періоду нарастаючим підсумком з початку року не перевищує трьох мільйонів гривень;

- нарахована за кожний місяць заробітна плата (дохід) працівникам, які перебувають з платником податку у трудових відносинах, є не меншого розміру двох мінімальних заробітних плат.

Не мають права складати спрощений фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва особи, які:

- 1) утворені у період після набрання чинності Податкового кодексу України шляхом реорганізації (злиття, приєднання, поділу, виділення, перетворення), приватизації та корпоратизації;

- 2) здійснюють:

- діяльність у сфері розваг;
- виробництво, оптовий продаж, експорт імпорту підакцизних товарів;
- виробництво, оптовий та роздрібний продаж пально-мастильних матеріалів;
- видобуток, серійне виробництво та виготовлення дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, у тому числі органогенного утворення, що підлягають ліцензуванню;
- фінансову діяльність;
- діяльність з обміну валют;
- видобуток та реалізацію корисних копалин загальнодержавного значення;

- операції з нерухомим майном та операції з орендою (у тому числі надання в оренду торгових місць на ринках та/або у торговельних об'єктах);
- діяльність з надання послуг пошти та зв'язку;
- діяльність з організації торгів (аукціонів) виробами мистецтва, предметами колекціонування або антикваріату;
- діяльність з надання послуг у сфері телебачення і радіомовлення;
- охоронну діяльність;
- зовнішньоекономічну діяльність (крім діяльності у сфері інформатизації);
- виробництво продукції на давальницькій сировині;
- оптову торгівлю і посередництво в оптовій торгівлі;
- діяльність у сфері виробництва та розподілення електроенергії, газу й води;
- діяльність у сферах права, бухгалтерського обліку, інжинірингу; надання послуг підприємцям [75, с. 20].

Постановою Кабінету міністрів України «Про затвердження Порядку подання фінансової звітності» визначено, що квартальна фінансова звітність (крім зведеної та консолідованої) подається підприємствами не пізніше 25 числа місяця, що настає за звітним кварталом, а річна – не пізніше 9 лютого наступного за звітним роком. При цьому, така звітність подається підприємствами органів державної податкової служби у строки, передбачені для подання Податкової декларації з податку на прибуток підприємства. Датою подання фінансової звітності вважається день фактичної її передачі за належністю, а у разі надсилання її поштою – дата одержання адресатом звітності, зазначена на штемпелі підприємства зв'язку, що обслуговує адресата.

Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» визначено перелік суб'єктів господарювання, які зобов'язані не пізніше ніж до 30 квітня року, що настає за звітним періодом, оприлюднювати річну фінансову звітність та річну консолідовану фінансову

звітність разом з аудиторським висновком. До таких суб'єктів віднесено: публічні акціонерні товариства; підприємства-емітенти іпотечних облігацій, іпотечних сертифікатів, облігацій підприємств; професійні учасники фондового ринку; банки; страховики; інші фінансові установи. Оприлюднення річної звітності здійснюється шляхом розміщення на власній веб-сторінці зазначених суб'єктів господарювання фінансової та консолідованої звітності з опублікуванням у періодичних або неперіодичних виданнях.

Чинним законодавством визначено, що публічні акціонерні товариства, банки, страховики, а також підприємства, які провадять господарську діяльність за такими видами діяльності, як грошове (крім банків) та фінансове посередництво; недержавне пенсійне забезпечення; допоміжні послуги у сфері фінансового посередництва та страхування, складають фінансову та консолідовану звітність за міжнародними стандартами. Водночас, іншим суб'єктам господарювання надано право самостійно визначати доцільність застосування міжнародних стандартів для складання фінансової та консолідованої фінансової звітності.

Складання річної фінансової звітності відбувається за наступними етапами:

- Проведення інвентаризації активів і зобов'язань
- Перевірка повноти та правильності відображення операцій в олікових регістрах
- Складання основних форм фінансової звітності
- Перевірка взаємозгодженості показників різних форм фінансової звітності
- Розгляд та затвердження фінансової звітності
- Подання звітності заінтересованим користувачам та її оприлюднення

Принципами ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності є нарахування і безперервність.

Принцип нарахування виходить з того, що доходи і витрати організації відображаються в обліку в міру їх виникнення, а не в міру фактичного отримання або виплати грошових коштів або їх еквівалентів. Таким чином, цей принцип передбачає:

- визнання результату операції в міру її здійснення (реалізації);
- відображення операцій у звітності того періоду, в якому вони були здійснені;
- формування інформації про зобов'язання до оплати і зобов'язання до отримання, а не тільки про фактично вироблених та отримані платежі.

Застосування принципу нарахування забезпечує визнання доходів і витрат у міру виникнення економічних вигод та споживання ресурсів. Фінансові звіти, підготовлені на основі принципу нарахування, інформують користувачів не тільки про минулі операції, що включають оплату і надходження грошових коштів, а й про майбутні зобов'язання заплатити грошові кошти і майбутніх надходженнях грошових ресурсів.

Принцип безперервності діяльності передбачає, що організація діє і буде продовжувати діяти в доступному для огляду майбутньому. Тому активи підприємства відображаються за первісною вартістю без урахування ліквідаційних витрат, якщо ж існує намір ліквідації або банкрутства чи необхідність, то фінансова звітність повинна констатувати цей факт у наступному порядку:

- відображати оцінку майна за ліквідаційною вартістю;
- виробляти списання активів, які не можуть бути отримані в повному обсязі;
- здійснювати нарахування зобов'язань у зв'язку з перериванням договорів та економічними санкціями.

При складанні фінансової звітності керівництво має оцінювати здатність організації продовжувати свою діяльність. Фінансова звітність повинна складатися на основі принципу безперервності діяльності, якщо тільки керівництво організації не має наміру або не має причину розглядати

ймовірність того, що організація буде ліквідована або припинить свою діяльність.

Коли керівництво в процесі формування думки поінформоване про істотну невизначеність, пов'язаних з подіями або умовами, які можуть викликати значні сумніви в здатності організації здійснювати свою діяльність надалі, ці невизначеності повинні розкриватися в Пояснювальній записці.

Коли фінансова звітність складається не на основі принципу безперервності діяльності, цей факт має розкриватися так само, як і та основа, на якій складається фінансова звітність, і причина, по якій організація не вважається безперервно діючою.

При оцінці того, чи виконується принцип безперервності діяльності, керівництво організації повинно враховувати всю наявну інформацію на майбутнє, яка повинна охоплювати, принаймні, дванадцять місяців з дати балансу.

Коли організація провела вдалі операції і має в своєму активі вільний доступ до фінансових ресурсів, висновки про те, що принцип безперервності діяльності виконується, досягається без проведення детального аналізу. В інших випадках керівництву, можливо, буде потрібно розглянути чинники, пов'язані з поточною і очікуваною рентабельністю, графіками погашення зобов'язань і додатковими джерелами фінансування, перш ніж воно утвердиться в застосування принципу безперервності діяльності організації.

1.2. Нормативно-правові основи використання фінансової звітності

Організація бухгалтерського обліку на підприємстві регулюється законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» .

Згідно вказаного закону, бухгалтерський облік – процес виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі

інформації про діяльність підприємства зовнішнім та внутрішнім користувачам для прийняття рішень.

Бухгалтерський облік на підприємстві ведеться безперервно з дня реєстрації підприємства до його ліквідації.

Питання організації бухгалтерського обліку на підприємстві належать до компетенції його власника (власників) або уповноваженого органу (посадової особи) відповідно до законодавства та установчих документів.

Відповідальність за організацію бухгалтерського обліку та забезпечення фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій у первинних документах, збереження оброблених документів, реєстрів і звітності протягом встановленого терміну, але не менше трьох років, несе власник (власники) або уповноважений орган (посадова особа), який здійснює керівництво підприємством відповідно до законодавства та установчих документів.

Для забезпечення ведення бухгалтерського обліку підприємство самостійно обирає форми його організації:

- введення до штату підприємства посади бухгалтера або створення бухгалтерської служби на чолі з головним бухгалтером;
- користування послугами спеціаліста з бухгалтерського обліку, зареєстрованого як підприємець, який здійснює підприємницьку діяльність без створення юридичної особи;
- ведення на договірних засадах бухгалтерського обліку централізованою бухгалтерією або аудиторською фірмою;
- самостійне ведення бухгалтерського обліку та складання звітності безпосередньо власником або керівником підприємства. Ця форма організації бухгалтерського обліку не може застосовуватися на підприємствах, звітність яких повинна оприлюднюватися [35, с. 280].

Підприємство самостійно:

- визначає облікову політику підприємства;

- обирає форму бухгалтерського обліку як певну систему реєстрів обліку, порядку і способу реєстрації та узагальнення інформації в них з додержанням єдиних засад, встановлених Законом про бухгалтерський облік і звітність, та з урахуванням особливостей своєї діяльності і технології обробки облікових даних;

- розробляє систему і форми внутрішньогосподарського (управлінського) обліку, звітності і контролю господарських операцій, визначає права працівників на підписання бухгалтерських документів;

- затверджує правила документообороту і технологію обробки облікової інформації, додаткову систему рахунків і реєстрів аналітичного обліку;

- може виділяти на окремий баланс філії, представництва, відділення та інші відокремленні підрозділи, які зобов'язані вести бухгалтерський облік, з наступним включенням їх показників до фінансової звітності підприємства.

Керівник підприємства зобов'язаний створити необхідні умови для правильного ведення бухгалтерського обліку, забезпечити неухильне виконання всіма підрозділами, службами та працівниками, причетними до бухгалтерського обліку, правомірних вимог бухгалтера щодо дотримання порядку оформлення та подання до обліку первинних документів.

Головний бухгалтер або особа, на яку покладено ведення обліку підприємства (далі – бухгалтер):

- забезпечує дотримання на підприємстві встановлених єдиних методологічних засад бухгалтерського обліку, складання і подання у встановлені строки фінансової звітності;

- організує контроль за відображенням на рахунках бухгалтерського обліку всіх господарських операцій;

- бере участь в оформленні матеріалів, пов'язаних з нестачею та відшкодуванням втрат від нестачі, крадіжки і псування активів підприємства;

- забезпечує перевірку стану бухгалтерського обліку у філіях, представництвах, відділеннях та інших відокремлених підрозділах підприємства.

Відповідальність за бухгалтерський облік господарських операцій, пов'язаних з ліквідацією підприємства, включаючи оцінку майна і зобов'язань підприємства та складання ліквідаційного балансу і фінансової звітності, покладається на ліквідаційну комісію, яка утворюється відповідно до законодавства.

При організації і веденні бухгалтерського обліку підприємства в своїй роботі керуються Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, які являють собою нормативно-правові акти, затверджені Міністерством фінансів України, що визначають принципи та методи ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності, що не суперечать міжнародним стандартам.

Поточний бухгалтерський облік містить розрізнену інформацію про господарську діяльність підприємства. Для одержання інформації про результати такої діяльності дані поточного обліку необхідно узагальнити в певній системі показників. Це досягається складанням звітності, яка є завершальним етапом бухгалтерського обліку.

Звітність – це система узагальнених і взаємопов'язаних економічних показників поточного обліку, які характеризують результати діяльності підприємства за звітний період.

Правові основи регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності визначені Законом України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», а також прийнятими відповідними Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку в Україні. Зазначений Закон поширюється на всіх юридичних осіб, створених відповідно до законодавства України, незалежно від їх організаційно-правових форм і форм власності, а також на представництва іноземних

суб'єктів господарської діяльності, які зобов'язані вести бухгалтерський облік та подавати фінансову звітність згідно із законодавством.

Бухгалтерський облік є обов'язковим видом обліку, який ведеться підприємством. Фінансова, податкова, статистична та інші види звітності, що використовують грошовий вимірник, ґрунтуються на даних бухгалтерського обліку.

Бухгалтерська звітність складається на підставі даних бухгалтерського обліку для задоволення потреб певних користувачів.

Фінансова звітність є складовою частиною бухгалтерської звітності, що містить інформацію про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період. Вона розрахована насамперед на таких користувачів інформації, як інвестори, кредитори та інших, які не можуть вимагати звітів з урахуванням їх конкретних потреб.

Метою ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності є надання користувачам для прийняття обґрунтованих рішень повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства.

Для того щоб фінансова звітність була зрозумілою користувачам, вона повинна містити дані про:

- підприємство (назву, організаційно-правову форму, місцезнаходження, короткий опис діяльності; назва органу управління, якому підпорядковується підприємство, або назва його материнської (холдингової) компанії та ін.);
- дату звітності або звітного періоду. Якщо період, за який складено фінансовий звіт, відрізняється від звітного періоду, передбаченого Положенням (стандартом), то причини і наслідки цього повинні бути розкриті у примітках до фінансової звітності;
- валюту звітності й одиницю виміру. Якщо валюта звітності відрізняється від валюти, в якій ведеться бухгалтерський облік, то

підприємство повинно розкрити причини цього і методи, які були використані для переведення фінансових звітів з однієї валюти в іншу;

- облікову політику підприємства і її зміни (тобто принципів оцінки статей звітності, методів обліку щодо окремих статей звітності);
- іншу інформацію, розкриття якої передбачено відповідними положеннями (стандартами).

Для того, щоб звітність була дієвим засобом управління і контролю, вона повинна відповідати всім вимогам, що ставляться до обліку. Вона має достовірно відображати ресурси підприємства, їх використання і фінансові результати діяльності. Показники звітності повинні бути об'єктивними, обґрунтовані перевіреними даними поточного обліку і підтверджені відповідними документами. Своєчасність складання і подання звітності – невід'ємна умова її корисності. Сама достовірна інформація втрачає своє значення, якщо вона надана користувачам несвоєчасно. Тому звітність повинна складатися і подаватися відповідним органам в строки, встановлені нормативними актами, які забезпечують ефективне її використання для управління і контролю.

Вимога повноти звітності означає повне висвітлення всіх напрямів діяльності підприємства. Проте звітність має містити тільки корисну інформацію, без зайвої деталізації. Зайва деталізація ускладнює складання звітності й аналіз її показників, використання в управлінні. Тому державним і громадським органам забороняється вимагати, а підпорядкованим господарствам подавати звітність за незатвердженими формами.

Звітність має бути простою, зрозумілою і загальнодоступною для всіх заінтересованих користувачів інформації.

Національним Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 1 «Вимоги до фінансової звітності» встановлені такі вимоги до її якості:

- дохідливість. Інформація, яка надається у фінансових звітах, повинна бути дохідлива і розрахована на однозначне тлумачення її

користувачами за умови, що вони мають достатні знання та зацікавлені у сприйнятті цієї інформації;

- достовірність. Інформація, наведена у фінансовій звітності, повинна бути достовірною, не містити помилок та перекручень, які здатні вплинути на рішення користувачів звітності;

- порівнянність. Фінансова звітність повинна надавати можливість користувачам порівнювати: фінансові звіти підприємства за різні періоди і фінансові звіти різних підприємств. Таке порівняння дає змогу оцінити динаміку розвитку підприємства і його місце на ринку. Для забезпечення порівнянності у кожному фінансовому звіті необхідно наводити всю числову інформацію за попередній період способом, який дозволяє зіставляти її з даними за звітний період;

- доречність. Фінансова звітність повинна містити лише доречну інформацію, яка впливає на прийняття рішень користувачами, дає змогу вчасно оцінити минулі, теперішні та майбутні події, підтвердити та скоригувати їхні оцінки, зроблені у минулому.

Регулювання питань методології бухгалтерського обліку та фінансової звітності здійснюється Міністерством фінансів України, яке затверджує національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, інші нормативно-правові акти щодо ведення бухгалтерського обліку та фінансової звітності.

Порядок ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в банках встановлюється Національним банком України відповідно до цього закону та національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку.

Порядок ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності про виконання бюджетів та госпрозрахункових операцій бюджетних установ встановлюється Державним казначейством України відповідно до законодавства [12, с. 190].

Порядок ведення бухгалтерського обліку фінансово-господарської діяльності інвестора, пов'язаної з виконанням робіт, (послуг), передбачених угодою про розподіл продукції визначається такою угодою відповідно до вимог законодавства України.

1.3. Методика складання фінансової звітності в Україні

Положення (стандарти) бухгалтерського обліку встановлюють вимоги щодо структури та подання фінансових звітів, включаючи консолідовані фінансові звіти. Звіти мають за мету забезпечити загальні інформаційні потреби широкого кола користувачів, які покладаються на них як на основне джерело фінансової інформації під час прийняття економічних рішень. Економічні рішення, які приймають користувачі фінансових звітів, ґрунтуються на оцінці здатності підприємства генерувати грошові кошти, часу, необхідного для цього та ймовірності надходження грошових коштів. Але якщо фінансова звітність не буде достовірною, зрозумілою, доречною, то висновки та прийняті рішення будуть неефективні.

Достовірною фінансова звітність може бути тільки при умові, що звіти складено на основі інформації бухгалтерського обліку та перевірені згідно системи внутрішнього контролю обліку.

Послідовність складання фінансової (бухгалтерської) звітності є багатоетапним процесом, який включає:

- інвентаризація майна і фінансових зобов'язань;
- звірка підсумків аналітичного і синтетичного обліку;
- виправлення в бухгалтерському обліку, помилок, виявлених в ході підготовки звіту;
- закриття рахунків з обліку доходів і витрат [33, с. 160].

Інвентаризація майна і фінансових зобов'язань.

Для забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку і фінансової звітності підприємство повинно проводити інвентаризації активів

і зобов'язань, для підтвердження залишків по рахункам. Інвентаризація проводиться на основі Інструкції по інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків.

Практикою встановлено, що на тих підприємствах, де інвентаризація товарно-матеріальних цінностей та розрахунків не проводиться або порушені терміни її проведення, частіше відбуваються помилки з розрахунку фінансового результату. Документи, які підтверджують проведення інвентаризації – це описи, підписані комісією та затверджені керівником підприємства.

Результатом співставлення даних обліку є оформлення загальної таблиці. На основі такої таблиці можливо скласти попередній баланс. Статті балансу підприємства мають відповідати залишкам по головній книзі (або шаховій таблиці) на кінець звітного періоду.

Суми статей балансу по рахункам коштів в банках і позик, одержаних від банків, мають відповідати випискам банків.

Такі таблиці є прикладом наявності на підприємстві процедур внутрішнього контролю, які свідчать про достовірність аналітичного та синтетичного обліку. Основою до складання такої таблиці є облікові реєстри. Облікові реєстри поділяють на синтетичні та хронологічні.

При систематичній реєстрації однорідних господарських операцій групують на одних і тих же рахунках поточного обліку, наприклад в журналі Головна книга. Хронологічна реєстрація включає групування записів в залежності від дати проведення операції і на практиці представлена у вигляді журналів реєстрації.

Облікові реєстри відрізняються за формою, змістом, зовнішньому виду, порядку та послідовності реєстрації господарських операцій в них. Сукупність облікових реєстрів залежить від форми бухгалтерського обліку. Згідно п. 5 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» підприємство самостійно вибирає форму бухгалтерського обліку,

порядок і спосіб реєстрації та об'єднання інформації в них. Міністерство фінансів України розробило й затвердило Методичні рекомендації по використанню реєстрів бухгалтерського обліку. Згідно Методичних рекомендацій підприємство, яке вибрало форму бухгалтерського обліку, повинно вести журнали-ордери та Головну книгу. Головну книгу використовують для групування інформації з журналів-ордерів, взаємнозіставлення записів та складання фінансової звітності. Головна книга складається з окремих листів, кількість яких не регламентується та не завіряється печаткою, її не реєструють в податкових органах. На кожний синтетичний рахунок в кінці відводять окрему сторінку [31, с. 258].

Зведення Головної книги складається з таких етапів: поставлення сальдо по окремим рахункам на початок року; реєстрація підсумкових даних за місяць із облікових реєстрів; підведення підсумків та розрахунок сальдо по рахункам на початок майбутнього звітного періоду.

Сальдо на початок звітного періоду (на початок року) переносять з фінансової звітності попереднього періоду. Крім того, сальдо повинно співпадати з даними Головної книги за попередній період. На знову створеному підприємстві сальдо по рахункам буде відсутнє. Контрольним моментом перевірки записів в Головній книзі є обов'язкове рівняння сум дебетових та кредитових оборотів, а також сальдо по дебету та кредиту всіх рахунків.

В процесі зіставлення бухгалтерської інформації можуть бути виявлені помилки. Якщо помилки виявлені після розрахунку підсумків або були допущені в минулих звітних періодах, складається бухгалтерська довідка, дані якої заносять у відповідні реєстри.

Закриття рахунків доходів і витрат.

До рахунків доходів і витрат згідно Плану рахунків належать рахунки 9 (8) та 7 класів, вони не є балансовими. Витрати та доходи показують на основі принципу бухгалтерського обліку – нарахування та відповідальності доходів та витрат. Для розрахунку фінансового результату звітного періоду

необхідно зіставити доходи звітного періоду з витратами, необхідними для отримання цих доходів. При цьому доходи і витрати показують в бухгалтерському обліку і фінансовій звітності в момент їх виникнення, незалежно від дати надходження грошових коштів. Згортання доходів та витрат не дозволяється, крім випадків, передбаченими відповідними стандартами П(С)БО № 20 «Консолідована звітність».

Крім того, при відображенні витрат і доходів необхідно їх перевірити з таких умов:

- оцінка доходів та витрат повинна бути достовірно визначена;
- витрата приводить до вибуття активів або збільшення зобов'язань і як слідство, збільшенню власного капіталу;
- якщо акти забезпечує економічні вигоди протягом кількох звітних періодів, то витрати відображаються у Звіті про фінансові результати.

Всі рахунки (8), 9, 7 класу відкривають на початок періоду та закривають в кінці періоду. Далі настає період заповнення Балансу, звіту про фінансові результати та інше.

Співставлення різних форм фінансової звітності дозволяє доказати достовірність заповнення форм звітності.

Перед закінченням заповнення фінансової звітності необхідно зіставити фінансовий результат за даними бухгалтерського обліку та фінансовий результат за даними податкового обліку. Згідно законодавства податок на прибуток перераховують до бюджету за розрахунком на базі податкового прибутку, але облік руху грошових коштів, активів та зобов'язань ведуть на основі бухгалтерського обліку.

Таке протиріччя приводить до незбалансованості фінансової звітності, і перед тим, як заповнити фінансову звітність необхідно вирішити це протиріччя. Методика розрахунку відхилень між бухгалтерським та податковим прибутком викладено у П(с)БО 17 «Податок на прибуток», який

дозволяє сформувати достовірну інформацію про фінансовий стан підприємства.

П(с)БО 17 «Податок на прибуток» використовують підприємства всіх форм власності з 2001 року, крім: бюджетних установ, підприємств, що знаходяться на спрощеній системі оподаткування та підприємства, які відносяться до малих підприємств. Згідно П(с)БО 17 «Податок на прибуток» підприємства може самостійно розраховувати відхилення, або щоквартально, або один раз на рік.

Різниця, яка виникає між податком на прибуток за бухгалтерським та податковим розрахунком є відстроченим податком. Відстрочений податок може бути відстроченим податковим активом, або відстроченим податковим зобов'язанням. Відстрочений податковий актив – це сума податку на прибуток, що підлягає відшкодуванню в наступних періодах у наслідок: тимчасовою різниці, що підлягає вирахуванню; перенесення податкового збитку, не включеного окремо до розрахунку зменшення податку на прибуток у звітному періоді; перенесення на майбутні періоди податкових пільг, якими скористатися у звітному періоді не можливо. Такі суми показують в балансі на рахунку 17 відстрочені податкові активи. В бухгалтерському обліку на такій різниці роблять запис:

Відстрочене податкове зобов'язання – це сума податку на прибуток, якій сплачуватиметься в наступних періодах з тимчасових різниць, що підлягають оподаткуванню. В бухгалтерському обліку схема запису така.

Різниці, які виникають при зіставленні показників податкового прибутку та облікового прибутку класифікуються на постійні та тимчасові. Постійні – це такі різниці, які виникають у зв'язку з тим, що правила податкового та бухгалтерського обліку є різними.

Наприклад. Підприємство придбало кімнатні рослини. В бухгалтерському обліку такі витрати, не пов'язані з основною діяльністю, будуть проведені записом Дт 94 «Інші операційні витрати» Кт 685 «Розрахунки з іншими кредиторами». В податковому обліку такі витрати не

відносяться до валових витрат. Тимчасові різниці пов'язані з впливом терміну розрахунку доходів або витрат в податковому та бухгалтерському обліку. Наприклад, розрахунок амортизації, передплата, нестачі та інші.

Останній етап – це підписання звітів керівником та головним бухгалтером.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Загальна економіко-організаційна характеристика КПКШП

Кам'янець-Подільське колективне швейне підприємство розташоване за адресою: м. Кам'янець-Подільський, площа Вірменський ринок, 8 та займається виготовленням – пошиттям і продажем верхнього чоловічого одягу (костюми, піджаки, штани, куртки, пальто з синтетичної і вовняної тканини), жіночих костюмів та шкільної форми.

Історія підприємства бере початок у 20-х роках ХХ століття. На підприємстві, починаючи з 1963 року, освоєна обробка костюмів чоловічих із середньої групи тканин за технологією вищої якості. З 1968 року поступово проводилася спеціалізація всіх пошивних цехів і в 1970 році фабрика була повністю спеціалізована по пошиттю костюмів чоловічих і жіночих, брюк чоловічих і жіночих, шкільної форми, кітель і брюки для в/з, куртка та брюки для в/з, чоловічих пальто.

За останні десять років, в результаті співпраці з іноземними фірмами, підприємство істотно підвищило свій технологічний і технічний рівень. Впроваджено нове обладнання, зокрема автомати для виготовлення кишень, технологічні лінії для волого-теплової обробки піджаків і брюк, прес для дублювання деталей одягу «Канегисер».

Для моделювання, конструювання та виготовлення зразків, підприємство має свій експериментальний цех з висококваліфікованим персоналом, який за короткий термін впроваджує у виробництво всі новинки та зміни в технологію та конструкцію виробу. Працює система автоматизованого проектування одягу. Від сезону до сезону постійно оновлюється асортимент моделей.

Високоякісні тканини забезпечують виробам підприємства практичність, багата кольорова гама – різноманітність асортименту, доступні ціни роблять продукцію конкурентоспроможною.

На підприємстві здійснюється 100-процентний контроль виробів на всіх рівнях виробництва: тканини, фурнітура, конструкції, технологія та готові вироби.

Кам'янець-Подільське колективне швейне підприємство – одне з небагатьох швейних підприємств України, яке має більш як семидесятирічну історію та славні трудові традиції. Очолює підприємство В'ячеслав Погоржельський.

Споживачами продукції підприємства є як вітчизняні, так і закордонні ринки – «Швейна індустрія Філотронно» (Італія), фірма «Поляріс» (Австрія). За останні п'ять років, в результаті співробітництва з іноземними фірмами, підприємство суттєво підвищило свій технологічний та технічний рівень. Устаткування фірм «Дюркоп Адлер», «Бразер», «Пфафф», «Джуки» та «Файт» гарантує випуск продукції відмінної якості.

На підприємстві працює 427 працівників, при чому майже 80% – жінки, 34 – особи з обмеженими фізичними можливостями. Основні професії: швачка, кравець. Середня заробітна плата на підприємстві складає 4200 грн.

Керівництво підприємства тісно співпрацює з Кам'янець-Подільським міським центром зайнятості. За 2016 р. за сприяння міського центру зайнятості на швейне підприємство працевлаштовано 9 осіб, під замовлення роботодавця 2 особи пройшли індивідуальне навчання за професією швачка.

Незаперечним є факт, що спеціалізація забезпечує високий рівень концентрації виробництва і ефективне використання економічного потенціалу виробничих підрозділів. Тому для забезпечення органічної єдності всіх галузей підприємству необхідно надалі розвивати допоміжні галузі, диверсифікувати виробництво, аби знизити можливі ризики та ефективніше вкладати кошти, максимально розширити самозабезпечення підприємства.

Звернемо свою увагу на результати діяльності досліджуваного підприємства (табл. 2.1). За досліджуваний період обсяги реалізації продукції зазнали суттєвих змін. Так, чистий дохід від реалізації продукції збільшився у 2017 році в порівнянні з 2015 на 11862 тис. грн, що відповідно складає 97 відсотків. Разом з тим, в звітному році зросла і собівартість реалізованої продукції: з 9,3 млн. грн. в 2015 до 19,2 млн. грн в 2017 роках. Тобто, збільшення склало 9980 тис. грн або 2,1 рази. Логічно, що ці та інші зміни призвели до зменшення суми фінансового результату до оподаткування на 943 тис. грн. (або 64,3 %).

Таблиця 2.1

Результати фінансово-економічної діяльності Кам'янець-Подільського колективного швейного підприємства, тис. грн.

№ з/п	Показники	Роки			Різниця 2017 до 2015 рр., +, -	Відношення 2017 до 2015 рр., %
		2015	2016	2017		
1.	Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	12197	18259	24059	+11862	197,3
2.	Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	9269	14127	19249	+9980	207,7
3.	Фінансовий результат до оподаткування	1466	1867	523	-943	35,7
4.	Чистий фінансовий результат	1289	1867	429	-860	33,3

Джерело: розраховано автором за даними КПКШП

Сума чистого прибутку зменшилась за аналізований період на 0,86 млн. грн (або на 67%), що є досить негативним фактом.

Критерієм фінансового стану підприємства є його платоспроможність, тобто готовність виконати без затримки першочергові платіжні зобов'язання за рахунок наявних коштів та поточних надходжень від господарської діяльності. Підприємство вважається платоспроможним, якщо сума готівки, дебіторської заборгованості та інших легко ліквідних активів більша або дорівнює першочерговим платіжним зобов'язанням.

До платіжних засобів належать швидколіквідні активи: готівка в касі і на рахунках у банках; швидколіквідні цінні папери; строкові платежі заготівельних організацій та інших покупців; товарна сільськогосподарська і промислова продукція, на яку є попит; ліквідна дебіторська заборгованість, тобто така, що може бути погашена на день оцінки платоспроможності; запаси і витрати, якщо вони без затримки можуть бути переведені в готівку; овердрафт та ін.

До першочергових платіжних зобов'язань належать позики банків та інші позикові кошти, строк сплати яких настав; розрахунки з постачальниками, бюджетом, з робітниками і службовцями (з працівниками підприємства) та інші строкові зобов'язання.

Таблиця 2.3

**Показники фінансової стійкості Кам'янець-Подільського
колективного швейного підприємства, 2015-2017 рр.**

№ з/п	Показники	Порядок розрахунку	Роки			Різниця 2017 до 2015 рр., +/-
			2015	2016	2017	
1.	Коефіцієнт ре- альної вартості основних засобів у майні підприємства	(Вартість ОЗ – сума амортизації) / Вартість майна підприємства за підсумком балансу	0,48	0,30	0,31	-0,18
2.	Коефіцієнт кон- центрації влас- ного капіталу	Власний капітал / Активи	0,53	0,66	0,45	-0,08
3.	Коефіцієнт фінансової залежності	Активи / Власний капітал	1,88	1,52	2,20	+0,33
4.	Коефіцієнт кон- центрації залу- ченого капіталу	Залучений капітал / Всього коштів підприємства	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: розраховано автором за даними КПКШП

Аналіз даних табл.2.3 показує, що величина коефіцієнта концентрації власного капіталу у швейному підприємстві знизилась за три роки – з 0,53 у 2015 до 0,45 п. у 2017 роках відповідно, що пояснюється зменшенням прибутковості та іншими окресленими вище факторами.

Протягом досліджуваного періоду для підприємства характерною є суттєва зміна значення коефіцієнта фінансової залежності – з 1,88 до 2,20 п. на кінець 2017 року, що на 0,33 п. більше у порівнянні з 2015 роком. Коефіцієнт концентрації залученого капіталу залишався за аналізований період на нульовій позначці, оскільки підприємство не залучало позикових коштів.

Результативність діяльності підприємства оцінюють за допомогою абсолютних і відносних показників. За показниками першої групи аналізують динаміку різних показників прибутку за ряд років. Друга група показників менше залежить від інфляції, ніж перша, і в сучасних умовах використовується ширше. Їх розраховують відношенням прибутку до вкладеного капіталу (власного, інвестованого, залученого і т.д.). Економічний зміст вказаних показників (їх прийнято називати рентабельністю) полягає в тому, що вони характеризують прибуток, який отримують з кожної грошової одиниці засобів (власних або залучених), вкладених у підприємство. Проаналізуємо динаміку основних показників за даними табл. 2.4.

Таблиця 2.4

**Динаміка показників рентабельності Кам'янець-Подільського
колективного швейного підприємства**

№ з/п	Показники	Порядок розрахунку	Роки			Різниця 2017 до 2015 рр., +/-
			2015	2016	2017	
1	2	3	4	5	6	7
1.	Рентабельність продажу	Прибуток від реалізації продукції / Виручка від реалізації	0,24	0,23	0,20	-0,04
2.	Рентабельність основної діяльності	Прибуток від реалізації продукції / Витрати виробництва	0,32	0,29	0,25	-0,07

Продовження таблиці 2.4

1	2	3	4	5	6	7
3.	Рентабельність власного капіталу	Чистий прибуток / Власний капітал	1,05	0,67	0,18	-0,87
4.	Період окуп-ності власного капіталу	Власний капітал / Чистий прибуток	0,95	1,49	5,41	+4,46
5.	Рентабельність усього капіталу підприємства	Загальний прибуток / Підсумок балансу	-0,48	0,11	0,00	+0,48
6.	Рентабельність постійного (змінного капіталу)	Загальний прибуток / Підсумок I розділу пасиву балансу	-0,90	0,16	0,00	+0,90

Джерело: розраховано автором за даними КПКШП

За показником рентабельності продажу робимо висновок, що після вирахування з отриманого доходу всіх витрат у 2017 році підприємство отримує 20 копійок прибутку від кожної гривні продажу (у 2015 – 24 коп., у 2016 – 23 копійки прибутку відповідно).

Рентабельність капіталу (інша назва цього показника – коефіцієнт «прибуток/капітал») характеризує ефективність використання підприємством власного капіталу. Наведені показники засвідчують зниження рентабельності власного капіталу – на 0,87 п., а от зростання коефіцієнта «прибуток / весь капітал» засвідчує зростання рівня рентабельності всього капіталу у звітному році порівняно з базисним на 48 відсотків.

Далі визначимо динаміку оборотності запасів і дебіторської заборгованості шляхом розрахунку відносних показників: коефіцієнта оборотності запасів, коефіцієнта оборотності дебіторської заборгованості, інших (табл. 2.5).

Таблиця 2.5

**Показники ділової активності Кам'янець-Подільського
колективного швейного підприємства за 2015-2017 рр.**

№ з/п	Показники	Порядок розрахунку	Роки			2017 до 2015 рр., +/-
			2015	2016	2017	
1.	Оборотність капіталу	Чиста виручка від реалізації / Підсумок балансу	5,30	4,32	4,70	-0,60
2.	Оборотність мобільних засобів	Чиста виручка від реалізації / Підсумок I та II розділів активу балансу	5,30	4,32	4,70	-0,60
3.	Оборотність матеріальних оборотних засобів	Чиста виручка від реалізації / Підсумок II розділу активу балансу	10,74	6,34	6,93	-3,81
4.	Оборотність готової продукції	Чиста виручка від реалізації / Готова продукція	284	21	354	+70,16
5.	Оборотність дебіторської заборгованості	Виручка від реалізації / Дебіторська заборгованість	31	1304	18	-13,27
6.	Середній строк обороту дебіторської заборгованості	360*Дебіторська заборгованість / Виручка від реалізації	11	0	20	+8,42
7.	Оборотність кредиторської заборгованості	Виручка від реалізації / Кредиторська заборгованість	42	50	100	+57,92
8.	Середній строк обороту кредиторської заборгованості	360*Кредиторська заборгованість / Виручка від реалізації	9	7	4	-4,98
9.	Фондовіддача необоротних активів	Виручка від реалізації / Необоротні активи	10,47	13,59	14,63	+4,16
10.	Оборотність власного капіталу	Виручка від реалізації / Власний капітал	10	7	10	+0,42

Джерело: розраховано автором за даними КПКШП

Коефіцієнт оборотності запасів дає можливість встановити швидкість обороту запасів для забезпечення виконання завдання з продажу (реалізації) готової продукції (товарів, робіт, послуг). Чим більше значення цього

коефіцієнта, тим вищий рівень оборотності запасів, що позитивно відображається на забезпеченні обсягу реалізації продукції.

Так, оборотність готової продукції у Кам'янець-Подільському колективному швейному підприємстві у 2015 році складала 284 п., проте у 2016 та 2017 роках значення показника суттєво змінювалось – до 21 та 354 об. відповідно. Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості показує, скільки оборотів здійснено за рік коштами, вкладеними у розрахунки. У даному випадку чим більша кількість оборотів, тим швидше підприємство отримує кошти від своїх боржників (дебіторів). Значення цього коефіцієнта дещо знизилось – із 31 до 18 п. у 2014 та 2017 роках відповідно.

За допомогою цього показника можна розрахувати так званий «період інкасації», тобто час, протягом якого дебіторська заборгованість обернеться на грошові кошти. Для цього тривалість звітного періоду (1 рік) розділимо на коефіцієнт оборотності. Такий період інкасації, тобто, час очікування підприємством одержання грошей від дебіторів становив 11 днів у 2015 році та вже 20 днів у 2017 році відповідно.

Якщо підприємство не може забезпечити самофінансування, воно змушене взяти кредит. Тому кредиторська заборгованість показує тимчасове залучення в оборот кредитів на умовах їх повернення. Однак, якщо термін погашення кредитів перевищуватиме строк погашення дебіторської заборгованості, то зростання кредиторської заборгованості випереджатиме зростання дебіторської, що призведе до погіршення фінансового стану підприємства.

Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості за даними Кам'янець-Подільського колективного швейного підприємства зріс із 42 до 100 п. протягом досліджуваних років. Розділивши тривалість звітного періоду (року) на цей коефіцієнт, одержимо середню кількість днів для оплати рахунків кредиторів. У нашого підприємства це займало, в середньому, 9, 7 та 4 дні у 2015, 2016 та 2017 роках відповідно. Такі дані свідчать про покращення розрахункової дисципліни стосовно погашення поточних зобов'язань у досліджуваному підприємстві.

На підприємстві для розподілу обов'язків між працівниками передбачено посадові інструкції, в яких зазначено права та обов'язки кожного працівника.

2.2. Аналіз методики складання фінансової звітності на КПКШП

При складанні фінансової звітності КПКШП керівництво оцінює здатність організації продовжувати свою діяльність. Фінансова звітність на КПКШП складається на основі принципу безперервності діяльності.

При оцінці того, чи виконується принцип безперервності діяльності, керівництво враховує всю наявну інформацію на майбутнє, яка повинна охоплювати, принаймні, дванадцять місяців з дати балансу.

Коли КПКШП провели вдалі операції і має в своєму активі вільний доступ до фінансових ресурсів, висновок про те, що принцип безперервності діяльності виконується, досягається без проведення детального аналізу.

При складанні фінансової звітності КПКШП враховує її основні якісні характеристики.

Якісні характеристики пред'являються до фінансової звітності з метою отримання корисної для користувачів інформації.

Інформація, що міститься у фінансовій звітності КПКШП, є порівнянною в часі. Тому вимір і відображення всіх господарських операцій проводяться послідовно.

Складання звітності на КПКШП, передуює значна підготовча робота, що здійснюється за заздалегідь складеним графіком. Ці обставини надають особливе значення звітності, в основі якої лежить бухгалтерська інформація. При складанні звітності на КПКШП дотримуються таких правил:

- всі господарські операції, проведені у звітний період, а також результати інвентаризації, потрібно відображати повністю;

- дані аналітичного обліку необхідно привести у відповідність з оборотами і залишками на рахунках синтетичного обліку на перше число кожного місяця;
- показники фінансових звітів і балансів повинні бути тотожні даним синтетичного та аналітичного обліків;
- дані вступного балансу повинні збігатися з даними затвердженого заключного балансу. Якщо на звітний період були зміни, то причини цього слід пояснити;
- якщо у звітності поточного або минулого року були виявлені перекручення, то виробляються зміни у звітності відповідного звітного періоду;
- здійснювати належне оформлення виправдувальних документів або прирівняних до них технічних носіїв інформації.

З метою забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності КПКШП проводить інвентаризацію активів і зобов'язань не менше одного разу на рік.

Таблиця 2.6

Інвентаризація активів КПКШП за 2015-2017 роки, тис. грн

Показники	Роки			Абсол. відх-ня		Відн.відх-ня, %	
	2015	2016	2017	2016 до 2015	2017 до 2016	2016 до 2015	2017 до 2016
Основні засоби, в т.ч.:	996	1979	878	983	-1101	98,6	-55,6
Будинки, споруди та передавальні пристрої	204	905	78	701	-827	343,4	-91,3
Машини та обладнання	728	1010	760	282	-250	38,7	-24,8
Транспортні засоби	30	-	36	-30	36	-100	—
Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	34	64	4	30	-60	88,2	-93,8

Джерело: розраховано автором за даними КПКШП

Результати інвентаризації майна оформляється порівнювальною відомістю. Виявлені при інвентаризації розбіжності на КПКШП фактичної

наявності майна з даними бухгалтерського обліку регулюють в наступному порядку:

- надлишки підлягають зарахуванню в дохід підприємства;
- спад (втрати) цінностей в межах встановлених норм природних витрат списується на витрати підприємства;
- недостача, а також втрати понад норми природного убутку (бій, псування та брукхт цінностей) відносяться на винних осіб.

Результати інвентаризації відображається в обліку і звітності того місяця, в якому була закінчена інвентаризація.

На КПКШП перед складанням річної фінансової звітності, крім інвентаризацій всіх статей балансу необхідно:

- забезпечити повне надходження до бухгалтерії документів з цехів (відділів), складів, від підзвітних осіб тощо;
- включити всі витрати за звітний період у собівартість виробленої та реалізованої продукції (робіт, послуг);
- повністю відобразити в обліку витрати періоду;
- списати залишок невикористаного резерву по сумнівних боргах і іншим резервів;
- списати відповідні суми доходів і витрат майбутніх періодів, що падають на даний звітний період;

Перевірені дані Головної книги та інших реєстрів служать підставою для заповнення бухгалтерського балансу та інших форм фінансової звітності.

КПКШП чітко виділяє кожен з фінансових звітів і приміток до них і відокремлювати їх від іншої інформації. Крім цього, КПКШП виділяє наступну інформацію і повторює її у випадках, де таке необхідно для розуміння інформації, що представляється:

- назву організації і будь-які зміни в її назві, що відбулися з кінця минулого звітного періоду;
- вказівку, чи охоплює фінансова звітність;

- дата закінчення звітної періоду та періоду, охоплюваного фінансовими звітами;

- валюта звітності;

Оцінка елементів фінансової звітності на КПКШП є – визначення грошових сум, за якими дані елементи визнаються і фіксуються в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності. Методи обліку і порядок визнання елементів фінансової звітності встановлюються відповідно до міжнародних стандартів.

Бухгалтерський баланс, включає в себе наступні суми:

- грошові кошти та еквіваленти грошових коштів;
- торговельну та іншу дебіторську заборгованість;
- фінансові активи;
- запаси;
- основні засоби;
- нематеріальні активи;
- інвестиції, враховані за методом участі в капіталі;
- підсумкова сума довгострокових активів, класифікованих як утримувані для продажу, та активів, включених до групи на вибуття і класифікованих як утримувані для продажу;

- торговельну та іншу кредиторську заборгованість;
- фінансові зобов'язання;
- зобов'язання і активи за поточними податками;
- відкладені податкові зобов'язання та відстрочені податкові активи;

- зобов'язання, включені до груп на вибуття, що класифікуються як утримувані для продажу.

- оціночні зобов'язання;

- частка меншості, представлена окремо від капіталу акціонерів материнської організації.

Таблиця 2.7

Баланс на кінець звітнього періоду

Актив	2015 р.	2016 р.	Відхилення 2016 до 2015 рр.		2017 р.	Відхилення 2017 до 2016 рр.	
			Абсолют	%		Абсолют	%
Необоротні активи	1571	1401	-154	-8,9	1271	-300	-19
Оборотні активи	1569	1405	-164	-10,4	548	-1021	-65
Витрати майбутніх періодів	4	6	2	150	10	6	250
Необоротні активи та групи вибуття	-	-	-	-	-	-	-
Баланс	3144	2812	-332	-10,5	1829	-1315	-41,8
Пасив							
Власний капітал	2368	1427	-941	-39,7	336	-2032	-85,8
Забезпечення наступних витрат і платежів	-	-	-	-	-	-	-
Довгострокові зобов'язання	-	-	-	-	-	-	-
Поточні зобов'язання	776	1385	609	78,4	1490	714	192
Доходи майбутніх періодів	-	-	-	-	-	-	-
Баланс	3144	2812	-332	-10,5	1829	-1315	-41,8

Джерело: розраховано автором за даними КПКШП

Звіт про прибутки та збитки на КПКШП включає в себе всі статті доходів і витрат, визнаних за період.

Звіт про прибутки та збитки, на КПКШП включає в себе наступні суми:

- дохід;
- витрати на фінансування;
- витрати по сплаті податків;
- прибуток або збиток.

Звіт про зміни в капіталі на КПКШП містять прибуток або збиток за період, статті доходів і витрат, визнаних безпосередньо у складі капіталу за період.

КПКШП представляє звіт про зміни у капіталі, показуючи безпосередньо в самому звіті:

- прибуток або збиток за період;
- кожну статтю доходу і витрати за період;
- загальну суму доходів і витрат за період;

по кожному компоненту капіталу вплив змін в обліковій політиці та коригування помилок.

Звіт про рух грошових коштів на КПКШП містить в собі інформацію про зміни у грошових коштах за період з підрозділом таких змін: на зміни від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності.

Таблиця 2.8

**Основні економічні показники господарської діяльності підприємства,
тис. грн**

Показники	2015 р.	2017 р.	Відхилення	
			Абсолютне	%
1	2	3	4	5
Дохід (виручка) від реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	10405	10119	-286	-2,7
Податок на додану вартість	749	469	-280	-37,3
Чистий дохід (виручка) від реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	9656	9650	-6	-0,06
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	8047	7960	-87	-1,08
Валовий прибуток	1609	1690	0	0
Інші операційні доходи	41	179	138	4,36
Адміністративні витрати	1002	1153	151	15,06
Витрати на збут	321	333	12	3,73
Інші операційні витрати	271	202	-69	-25,46
Фінансові результати: прибуток, збиток	56	181	125	323
Інші доходи	48	-	-48	-

Продовження таблиці 2.8

1	2	3	4	5
Фінансові витрати	38	18	-20	-52,63
Фінансові результати до оподаткування:				
Прибуток	66	163	97	246,96
Податок на прибуток	57	140	83	245,61
Фінансові результати: Прибуток	9	23	14	255,55
Чистий прибуток	9	23	14	255,55

Джерело: розраховано автором за даними КПКШП

У звіті про рух грошових коштів КПКШП показує потоки грошових коштів за період, класифіковані за належністю до операційної діяльності, інвестиційної та фінансової діяльності.

Грошові потоки від інвестиційної діяльності представляють собою витрати, зроблені з метою формування ресурсів, призначених для генерування майбутнього прибутку і потоків грошових коштів.

Прикладами руху грошових коштів від інвестиційної діяльності на КПКШП є:

- виплати грошових коштів для придбання основних засобів (включаючи самостійно вироблені засоби), нематеріальних активів (включаючи капіталізовані витрати на розробку) та інших довгострокових активів;
- грошові надходження від продажу основних засобів, нематеріальних та інших довгострокових активів;
- авансові платежі грошових коштів та кредити, надані іншим сторонам;
- надходження грошових коштів від повернення авансів і кредитів, наданих іншим сторонам;

КПКШП звітує про рух грошових коштів від операційної діяльності, використовуючи: прямий метод, при якому розкривається інформація про основні види валових грошових надходжень і платежів.

Оскільки, відомо, що фінансова звітність є єдиною, тому звіти, складені на КПКШП формуються за єдиними формами.

На КПКШП фінансова звітність не являється комерційною таємницею, крім випадків, які встановлені законодавством.

2.3. Аналіз основних показників діяльності КПКШП

Проведемо аналіз основних показників діяльності КПКШП. Проведемо оцінку фінансового стану КПКШП за допомогою розрахунку показників майнового стану, ділової активності та ліквідності.

Таблиця 2.9

Оцінка показників майнового стану КПКШП за 2015-2017 рр.

Показники	Роки			Відхилення за період (+;-)	
	2015	2016	2017	2016 до 2015	2017 до 2016
Частка оборотних виробничих фондів в обігових коштах	0,09	0,22	0,30	+0,13	+0,08
Частка основних засобів в активах	0,79	0,71	0,75	-0,08	+0,04
Коефіцієнт зносу основних засобів	0,66	0,57	0,62	-0,09	+0,05
Коефіцієнт оновлення основних засобів	0,12	0,15	0,38	+0,03	+0,23

Джерело: розраховано автором за даними КПКШП

Оцінка показників майнового стану підприємства (табл. 2.9) дає можливість зробити висновок, що в цілому майновий стан підприємства має тенденцію до покращення. Зокрема, частка оборотних виробничих фондів в обігових коштах зростає протягом 2015-2017 років на 0,13 пунктів у 2016 році, та на 0,08 пунктів у 2017 порівняно із 2015 роком.

Частка основних засобів в активах протягом трьох останніх років також зростає. В той же час, основні засоби підприємства частково зношуються, коефіцієнт зносу порівняно із 2016 роком збільшився на 0,05 % і склав 0,62 -

де означає, що 62% вартості основних засобів зношено. Підприємство оновлює основні засоби, про що свідчить збільшення коефіцієнту оновлення основних засобів.

Використовуючи дані табл. 2.10, проаналізуємо динаміку основних показників платоспроможності.

Таблиця 2.10

**Показники ліквідності Кам'янець-Подільського колективного
швейного підприємства за 2015-2017 рр.**

№ з/ п	Показники	Алгоритм розрахунку	Роки			Різниця 2017 до 2015 рр., +/-
			2015	2016	2017	
1.	Величина власного капіталу	Підсумок звіту про власний капітал	1227	2778	2322	+1095
2.	Маневреність грошових коштів	Грошові кошти / Власний капітал	0,08	0,39	0,38	+0,29
3.	Коефіцієнт покриття загальний	Оборотні активи / Поточні зобов'язан.	1,06	1,36	1,24	+0,18
4.	Коефіцієнт поточної ліквідності	Грошові кошти та їх еквіваленти / Поточні зобов'язан.	0,10	0,51	0,31	+0,22
5.	Коефіцієнт абсолютної ліквідності (платоспроможність)	Грошові кошти / Поточні зобов'язання	0,10	0,51	0,31	+0,22
6.	Частка оборотних коштів у активах	Оборотні активи / Всього активів	0,49	0,68	0,68	+0,19
7.	Частка запасів у оборотних активах	Запаси / Оборотної активи	0,36	0,43	0,17	-0,19

Джерело: розраховано автором за даними КПКШП

Загальний коефіцієнт покриття на початку досліджуваного періоду становив 1,06 і за три роки його величина збільшилась до 1,24, що є позитивним фактом. Основним фактором, який забезпечив таке збільшення, були випереджаючі темпи збільшення поточних активів порівняно з ростом поточної заборгованості. Для кредиторів, інвесторів і постачальників така ситуація є цілком задовільною, оскільки підприємство має значні суми вільних ресурсів, які формуються за рахунок власних джерел. Однак, для підприємства значне нагромадження засобів, вилучення їх у дебіторську

заборгованість не завжди бажане, оскільки знижує результативність використання активів.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності у 2015 році становив 0,10, а у 2017 – 0,31 п. Теоретично вважається, що достатнім значенням для коефіцієнта терміновості є 0,2, оскільки не всі кредитори одночасно пред'являють свої вимоги. Величина показника на кінець аналізованого періоду є достатньою і свідчить про те, що швидколіквідними активами підприємство може покрити лише 31% платіжних вимог.

Оцінка фінансового стану на основі показників, на величину яких впливає сума дебіторської заборгованості, повинна бути продумана і тому, що збільшується період інкасації дебіторської заборгованості.

Фінансовий стан підприємства багато в чому залежить від його здатності одержувати необхідний прибуток. Керівництво підприємства має значну свободу в регулюванні величини фінансових результатів. Так, виходячи з прийнятої фінансової стратегії, підприємство має можливість збільшувати або зменшувати величину балансового прибутку за рахунок вибору того чи іншого способу оцінки майна, порядку його списання чи реалізації, встановлення строку використання і т. п. На величину фінансового результату впливають такі облікові операції: – вибір способу нарахування амортизації основних засобів; – вибір способу оцінки матеріалів, зокрема тих, що списують на собівартість виробленої продукції і відпущених для продажу; – визначення способу нарахування зносу на малоцінні і швидкозношувані предмети при введенні їх в експлуатацію; – порядок віднесення на собівартість реалізованої продукції окремих витрат; – склад витрат, які відносяться безпосередньо на собівартість конкретного виду продукції; – склад накладних витрат та спосіб їх розподілу тощо.

Розрахуємо показники фінансової стійкості КПШКШ (табл.2.11)

Таблиця 2.11

Аналіз показників фінансової стійкості КПКШП за 2015-2017 роки

Показники	Роки			Відхилення (+; -)	
	2015	2016	2017	2016 до 2015	2017 до 2016
Коефіцієнт співвідношення залучених і власних коштів	2,8	0,6	0,5	-2,2	-0,1
Коефіцієнт фінансової незалежності	0,4	1,7	1	+1,3	-0,7
Коефіцієнт маневреності власних коштів	3,9	1,6	1,8	-2,3	+0,2
Коефіцієнт покриття інвестицій	0,9	0,9	0,9	-	-
Коефіцієнт автономії	0,3	0,6	0,6	+0,3	-
Коефіцієнт інвестування	0,3	1,6	1,3	+1,3	0,3
Коефіцієнт ефективного використання залучених і власних коштів	0,4	1,2	0,2	+0,8	-1,0
Коефіцієнт використання фінансових ресурсів усього майна	0,1	0,5	0,3	+0,4	-0,4
Коефіцієнт реальної вартості основних оборотних засобів у майні підприємства	1	1	1	-	-

Джерело: розраховано автором за даними КПКШП

На основі аналізу, проведеного в табл. 2.7, можна зробити висновок, що показники фінансової стійкості підприємства протягом 2015-2017 років помітно змінювались. Так, коефіцієнт співвідношення залучених і власних коштів підприємства у 2015 році мав дуже погане значення (2,8) – це означає, що залучених коштів майже у три рази більше, ніж власних. У 2015-2017 роках ситуація покращилась і значення показника досягло нормативного (0,6%). Нормативне значення коефіцієнту фінансової незалежності становить 0,6-0,8 пунктів, підприємство не досягло оптимального значення. Коефіцієнт маневреності власних коштів у 2015-2017 роках є оптимальним. Коефіцієнт автономії має значення нижче за оптимальне (0,7-0,8) протягом 2015-2017 років. Коефіцієнт реальної вартості основних оборотних засобів у майні

підприємства рівне нормативному. В цілому можна зазначити, що більшість показників фінансового стану далекі від оптимальних.

Отож, на основі проведеного аналізу можна говорити про погіршення фінансового стану КПКШП. Причинами такого стану стали наступні причини: брак власних оборотних коштів підприємства, застаріла матеріальна база, застарілі технології виробництва та реалізації.

РОЗДІЛ 3

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ СКЛАДАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ НА ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

3.1. Використання зарубіжного досвіду для оптимізації форм фінансової звітності на підприємстві

У зв'язку з тим, що ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності ускладнювали аналіз інформації для прийняття рішень на міжнародному рівні, у 1973 році була створена спеціальна некомерційна організація – Комітет з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, функціонування якого здійснювалось на основі угоди професійних організацій бухгалтерів десяти країн: Австралії, Великобританії, Німеччини, Ірландії, Канади, Нідерландів, Мексики, США, Франції і Японії.

У 2000 р. Комітет з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку реструктуровано та перейменовано на Раду з міжнародних стандартів фінансової звітності, фінансування якої здійснюється за рахунок фінансової підтримки професійних організацій бухгалтерів, аудиторських та транснаціональних компаній, а також виручки від реалізації власних публікацій і розробок.

Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ; англ. IFRS – International Financial Reporting Standards) – стандарти, що затверджуються Радою з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (англ. International Accounting Standard Board, скорочено IASB), розташована в Лондоні.

Цю систему стандартизації відносять до англо-саксонської традиції фінансового обліку. МСФЗ характеризуються як стандарти, що ґрунтуються на принципах (principles based standards), на відміну, наприклад, від прийнятої у США системи ГААП, яка визначається як стандарти, що

ґрунтуються на правилах (rules based standards). Це означає, що стандартизація МСФЗ не ставить на меті деталізувати всі процедури та механізми фінансового обліку, в багатьох випадках віддаючи перевагу довірі до професійної самостійності бухгалтерів, які при вирішенні багатьох питань мають покладатися на службове сумління та особисті професійні судження.

Перший Міжнародний стандарт фінансової звітності (МСФЗ 1) було затверджено 19 червня 2003 р. Він поширюється на фінансову звітність, починаючи з 2004 р. Водночас стандарти, випущені до цього, зберігають свою колишню назву (МСБО) і будуть замінюватися МСФЗ поступово. МСФЗ включають у себе:

- Міжнародні стандарти фінансової звітності (IFRS);
- Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (IAS);
- Інтерпретації, розроблені Комітетом з інтерпретації міжнародних стандартів фінансової звітності (IFRIC) або раніше діючим Постійним Комітетом з інтерпретації (SIC) [9].

Для розуміння і практичного застосування стандартів важливе значення має Концептуальна основа фінансової звітності. Концептуальна основа фінансової звітності не є МСФЗ і, відповідно, не визначає стандарти для певної оцінки або розкриття інформації. Ніщо в Концептуальній основі фінансової звітності не спростовує жодного конкретного МСФЗ. Рада з міжнародних стандартів фінансової звітності визнає, що в окремих випадках можливі суперечності між Концептуальною основою фінансової звітності та окремим МСФЗ. В разі наявності такої суперечності вимоги МСФЗ є домінуючими і переважають вимоги Концептуальної основи фінансової звітності. Але, оскільки Рада з міжнародних стандартів фінансової звітності керуватиметься Концептуальною основою фінансової звітності при розробці майбутніх і при перегляді існуючих стандартів, кількість випадків виникнення суперечності між Концептуальною основою фінансової звітності та МСФЗ з часом зменшуватиметься.

Концептуальна основа охоплює: мету фінансових звітів; якісні характеристики, які визначають корисність інформації, наведеної у фінансових звітах; визначення, визнання та оцінку елементів, з яких складаються фінансові звіти; концепції капіталу та збереження капіталу.

Відповідно до МСФЗ метою фінансової звітності є надання інформації про фінансовий стан, фінансові результати діяльності та грошові потоки суб'єкта господарювання, яка є корисною для широкого кола користувачів при прийнятті ними економічних рішень.

Повний комплект фінансової звітності включає: звіт про фінансовий стан на кінець періоду; звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід за період; звіт про зміни у власному капіталі за період; звіт про рух грошових коштів за період; примітки, що містять стислий виклад суттєвих облікових політик та інші пояснення; порівняльну інформацію стосовно попереднього періоду; звіт про фінансовий стан на початок найбільш раннього порівняльного попереднього періоду, коли суб'єкт господарювання застосовує облікову політику ретроспективно або здійснює ретроспективний перерахунок статей своєї фінансової звітності, або коли він перекласифікує статті своєї фінансової звітності відповідно. Суб'єкт господарювання може використовувати інші назви для звітів, аніж ті, що використовуються у МСФЗ [4].

Відповідно до Концептуальної основи фінансової звітності [4], фінансові звіти відображають фінансові результати операцій та інших подій, об'єднуючи їх в основні класи згідно з економічними характеристиками. Ці основні класи мають назву «елементи фінансових звітів». Елементами, що безпосередньо пов'язані з визначенням фінансового стану в балансі, є активи, зобов'язання та власний капітал. Елементами, які безпосередньо пов'язані з оцінкою діяльності в звіті про прибутки та збитки, є доходи та витрати.

МСФЗ не є домінуючими над законодавчими актами будь-якої країни. Однак вони сприяють гармонізації та поліпшенню фінансової звітності для всіх країн. Вони можуть використовуватися в якості базових вимог різними

країнами, які розробляють власні національні стандарти; в якості національних стандартів; різними суб'єктами підприємницької діяльності на вимогу відповідних органів (Світового банку, фондовими біржами, Європейської комісії тощо).

Практика свідчить, що ухвалення і дотримання МСФЗ забезпечує:

- зменшення ризику для кредиторів і інвесторів;
- зниження витрат кожної країни на розробку власних стандартів;
- поглиблення міжнародної кооперації у сфері бухгалтерського обліку;
- однозначне розуміння фінансової звітності і зростання довір'я до її показників у всьому світі.

Сьогодні МСФЗ обов'язкові для всіх суб'єктів господарської діяльності в 91 країні світу, для частини суб'єктів – в 6 країнах, дозволені до застосування поряд з національними стандартами – у 25 країнах. При цьому, в більшості країн звітність відповідно до МСФЗ зобов'язані готувати публічні компанії, цінні папери яких обертаються на відкритих торгах.

У табл. 3.1 наведено перелік країн, які складають звітність за міжнародними стандартами.

Таблиця 3.1

Перелік країн, що застосовують Міжнародні стандарти фінансової звітності

Рік прийняття МСФЗ на законодавчому рівні	Країни
1	2
1981 рік	Кіпр

Продовження таблиці 3.1

1	2
2002 рік	Австрія, Бельгія, Болгарія, Велика Британія, Греція, Данія, Естонія, Ірландія, Ісландія, Іспанія, Італія, Казахстан, Киргизстан, Латвія, Литва, Люксембург, Нідерланди, Німеччина, Норвегія, Польща, Португалія, Румунія, Сербія, Словаччина, Словенія, Таджикистан, Угорщина, Фінляндія, Франція, Чеська Республіка, Швеція
2004 рік	Азербайджан
2005 рік	Грузія, Туреччина
2006 рік	Канада та Південна Корея
2007 рік	Білорусь, Хорватія
2008 рік	Вірменія, Молдова, США
2009 рік	Японія
2010 рік	Індія, Туркменістан
2011 рік	Росія

Введення МСФЗ в практику організації бухгалтерського обліку та при складанні фінансової звітності у різних країнах проходило у різні періоди та терміни. Більшість країн, що прийняли стандарти на законодавчому рівні, ввели їх в дію з 2005 року по 2007 рік. Введення міжнародних стандартів протягом 1 року здійснювалось у Киргизстані (2007 рік), у Білорусії (2008 рік), у Вірменії та Канаді (2011 рік), у Росії та Молдові (2012 рік).

Застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності в європейських країнах здійснюється згідно з Регламентом Європейського Союзу від 19.07.2002 № 1606/2002. У ст. 4 Регламенту визначено обов'язковість складання консолідованої фінансової звітності відповідно до МСФЗ компаніями, що перебувають у лістингу. Іншим компаніям також дозволено застосовувати МСФЗ при складанні річної звітності.

3.2. Автоматизація процесу формування та аналізу фінансової звітності підприємства

Автоматизація фінансового аналізу, в тому числі і аналізу бухгалтерської (фінансової) звітності, є засобом досягнення його цілісності, об'єктивності і достовірності. Використання можливостей сучасних програмних засобів дозволяє підвищити точність і оперативність фінансового аналізу, забезпечує можливість подання вихідної інформації в табличній і графічній формі, забезпечує внесення коректив у методику розрахунків і в форми відображення кінцевого фінансового результату.

В даний час існує великий ринок програмних продуктів фінансового аналізу, які дозволяють оцінити та проаналізувати фінансовий стан господарюючого суб'єкта за даними бухгалтерської (фінансової) звітності. Найбільший розвиток і застосування отримали програмні продукти фірм: «ІНЕК», «Інтелект-Сервіс», «Альт-Інвест», «Про-Інвест-ІТ».

Розглянемо функціональні можливості даних програм на прикладі програмного продукту фірми «ІНЕК», який якнайкраще враховує особливості промислових підприємств і дозволяє оперативно забезпечувати користувачів різноманітними даними фінансового аналізу з різним ступенем деталізації інформації на всіх рівнях прийняття управлінських рішень.

Програма призначена для фінансового аналізу, заснованого на розрахунку показників, що характеризують різні аспекти діяльності підприємств та їх фінансове становище.

Для аналізу фінансового стану за даними бухгалтерської звітності використовуються наступні групи показників:

- показники ефективності, що характеризують рентабельність діяльності підприємства і прибутковість вкладень (рентабельність діяльності і капіталу, оборотність активів і елементів обігового капіталу);
- показники платоспроможності, виявляють здатність підприємства розрахуватися з поточними боргами і ймовірність його банкрутства

найближчим часом (коефіцієнт покриття, проміжний коефіцієнт покриття, термінова і абсолютна ліквідність, інтервал самофінансування, коефіцієнт Бівера та ін);

– показники фінансової стійкості, що характеризують ступінь незалежності підприємств від зовнішніх джерел фінансування (рівень власного і рівень позикового капіталу, співвідношення позикового і власного капіталу, коефіцієнт покриття необоротних активів власним і довгостроковим позиковим капіталом та ін);

– показники ринкової оцінки підприємства, що дають можливість порівняти його ринкову вартість з балансовою вартістю. Це «книжкова вартість простої акції, співвідношення ринкової ціни простої акції до «книжкової вартості» простої акції, прибуток на одну просту акцію, дивіденди на одну просту акцію, коефіцієнт дивідендних виплат, ринкова ціна простої акції до прибутку на одну просту акцію, дивідендний дохід на просту акцію, ринкова вартість підприємства до балансової вартості підприємства, ринкова вартість підприємства до чистих активів, коефіцієнт покриття дивідендів по простим акціям.

Основною вихідною інформацією для аналізу служать дані місячної, квартальної та річної бухгалтерської звітності підприємств (Бухгалтерський баланс і Звіт про прибутки і збитки).

Введення даних здійснюється вручну або шляхом імпорту з будь-якої бухгалтерської системи, що створює зазначені форми звітності. Для зручності користувача блок введення початкових даних, що підлягають аналізу, поставляється без захисту і може поширюватися необмежено.

Показники можна проаналізувати за зазначений період або в динаміці за ряд місяців, кварталів, років. Аналіз проводиться не тільки по вихідним значенням показників, але також по базисних і ланцюгових темпів зростання і приросту. Результати аналізу автоматично перераховуються в будь-який вид валюти за умови внесення змін курсу валюти по відношенню до рубля в Довідник валют, що поставляється разом з програмою.

У програмі передбачено порівняння розрахованих показників з рекомендованими значеннями, які налаштовуються для різних галузей діяльності.

За обраними показниками і заданим для них параметрами програма автоматично розподіляє підприємства за класами кредитоспроможності.

У програмі передбачений режим порівняння підприємств по кожному обраному показнику.

Баланс і звіт про прибутки і збитки підприємства відображаються російською та англійською мовами в стандартах GAAP (Generelly Accepted Accouling Principles, США) і (International Accouting Standarts, країни ЄС).

У програмі в текстовому вигляді формулюється висновок щодо фінансового стану підприємства, що характеризує його ділову активність і надійність на основі аналізу:

- вартості основних засобів і позаоборотних активів;
- запасів сировини, матеріалів та інших аналогічних цінностей;
- запасів готової продукції на складі;
- обсягів дебіторської та кредиторської заборгованості;
- власного капіталу;
- величини власних оборотних коштів;
- довгострокових і короткострокових зобов'язань;
- показників ефективності, платоспроможності і фінансової стійкості.

Програма дозволяє експортувати розраховані показники в MS Excel, Word for Windows і т. п.

Використання даного програмного продукту при проведенні фінансового аналізу дозволяє одержати результати розрахунків в табличному та графічному вигляді, що дає можливість оперативно і наочно забезпечити всіх користувачів надійною інформацією з метою прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Останнім часом великі підприємства, такі як підприємства металургійного, нафтогазового комплексу та інші, використовують автоматизовані системи ERP-класу, які за функціональними можливостями дозволяють автоматизувати діяльність підприємства. Вони дозволяють вести фінансовий та управлінський обліки, а також облік для цілей оподаткування, формувати звітність за міжнародними стандартами, оцінювати фінансове становище підприємства. Дані системи зарубіжних виробників зазвичай орієнтовані на західні методики обліку та формування звітності згідно МСФЗ, проте в тій чи іншій мірі адаптовані до ведення обліку і російським стандартам.

ERP-система (ERP – enterprise resource planning – планування ресурсів підприємства) – система управління ресурсами підприємства. Іншими словами, це програмне середовище, яка може охопити всі ключові процеси діяльності підприємства: закупівля, збут, виробництво, кадри, фінанси і т. п.

ERP-системи для великих підприємств є інтернет-рішеннями, тобто з їх допомогою групи компаній, розташовані по всій країні, можна об'єднати в єдине ціле таким чином, що дані будуть доступні в будь-який момент часу і в будь-якому місці. Інші ERP-системи, як правило, термінальні, тобто по комп'ютерним мережам передаються не дані, а лише їх візуальне зображення, тому у філіях з'являється можливість спостерігати за бізнес-процесами без оперативного втручання.

Суттєво спрощують процес підготовки звітності відповідно до МСФЗ спеціалізовані програми вітчизняних виробників, наприклад конфігурація «Управління виробничим підприємством» для платформи «1С: Підприємство 8» і «Інталев: корпоративні фінанси 2005» версії «Проф».

Система «1С: Управління виробничим підприємством 8» призначена для ведення обліку та складання звітності за російськими стандартами, а також для підготовки звітності згідно з міжнародними стандартами. В даній системі для обліку та формування звітності відповідно до МСФЗ розроблена підсистема «Облік за МСФЗ» за підтримки компанії Pricewaterhouse Coopers.

Система дозволяє готувати як індивідуальну, так і консолідовану звітність у відповідності з міжнародними стандартами.

ERP-системи для середніх підприємств за замовчуванням містять плани рахунків, відповідні російським і міжнародним стандартам, а також інші попередні налаштування, що дозволяють зблизити два види обліку, що є позитивним моментом на відміну від великих ERP-систем.

У плані рахунків можна вказувати до 30 аналітичних ознак (виняток становить система «Галактика», яка представляє до шести рівнів аналітики), причому назви рахунків та аналітика до них не фіксовані в системі, а налаштовуються за бажанням замовника. Всі аналітики мають можливість інтеграції в інші модулі, тому їх можна використовувати не тільки в бухгалтерії, але і для інших виробничих цілей.

Усі автоматизовані системи є мультивалютними. Консолідацію звітності можна проводити як по кожній юридичній особі окремо, так і в цілому по холдингу. Причому доступна повна і часткова консолідації різних рахунків. Рахунки в доларах і євро можна консолідувати з використанням різних курсів обміну валют, а також проводити корекцію курсу в ході консолідації.

Всі ERP-системи мають вбудовані можливості генерації стандартних (встановлених відповідно до законодавством) форм звітів і настроюваних довільних звітів: фінансових, аналітичних, бухгалтерських, управлінських та ін.

Впровадження та налаштування ERP-систем здійснюються поетапно:

1) здійснюються обстеження підприємства і розробка технічного завдання, в якому описуються всі бізнес-процеси на підприємстві, розробляються алгоритми обробки даних, облікова політика, правила переносу проводок і т. д.;

2) проводиться налаштування і модифікація програмного забезпечення;

3) організовується навчання користувачів;

4) здійснюється тестова і робоча експлуатація.

Даний процес займає значний час (від декількох місяців до року і більше) і вимагає великих фінансових вкладень, так як при розробці облікових політик, планів рахунків, правил коригування залучаються фахівці великих аудиторських і консалтингових компаній.

Вартість переходу на ERP-систему індивідуальна, але в конкретних випадках може становити не менше 100 тис. дол. США. Ця сума складається з вартості ліцензій, кількості робочих місць, впроваджуваних підмодулей, безпосередньо вартості впровадження, витрат на навчання персоналу і т. п. При цьому впровадження ERP-системи не стільки пов'язано з переходом на МСФЗ, скільки служить більш глобальній задачі оптимізації всіх бізнес-процесів на підприємстві в цілому.

На сучасному етапі розвитку застосування комп'ютерних технологій в бухгалтерському обліку значно підвищує продуктивність праці бухгалтерів і суттєво покращує його організацію на підприємстві. Тим паче що цьому сприяють обставини, адже на ринку програмного забезпечення для бухгалтерії існує значка кількість програм які дозволяють обробляти внутрішню бухгалтерську інформацію, як в цілому по підприємству, так і по окремих ділянках обліку та формувати звітність (1С: Підприємство, Парус, Акцент та інші). Але це програми в цілому для обліку, а я зроблю порівняння програм які призначенні для складання звітності: ПАМАК: Фінансова звітність та «БЕСТ ЗВІТ ПЛЮС».

Програмний комплекс «БЕСТ ЗВІТ ПЛЮС» призначений для автоматизації процесів роботи зі звітною документацією встановленого зразка. Він забезпечує організацію електронного документообігу у всіх без винятку суб'єктів господарювання будь-якої форми власності та джерел фінансування або між ними та державними контролюючими органами, подача звітності яким передбачена чинним законодавством.

Завдяки програмному комплексу «Бест Звіт Плюс» користувач може подавати звіти до: державної податкової інспекції; державного комітету статистики; пенсійного фонду України; фонду соціального страхування;

фонду зайнятості населення; державної комісії з цінних паперів та фондового ринку; держказначейства України та ін.

Переваги програмного комплексу наступні:

Більше як 1500 бланків звітних документів, серед яких понад 120 бюджетних форм звітності та додатків;

Звільнення від рутинної роботи із заповнення «шапок» бланків;

Автозаповнення та авторозрахунок звітних форм;

Бланки звітів забезпечені механізмами контролю коректності заповнення за алгоритмами контролюючих органів та формування реєстру помилок;

Основна перевага програми — можливість подачі звітності в електронному вигляді з використанням електронної пошти та із застосуванням підсистеми шифрування і пересилки звітності;

«Бухгалтерський календар» вказує кінцеві терміни подачі звітів і сплати податків;

Низькі вимоги до ресурсів комп'ютерів і можливість роботи на багатьох платформах;

Висока швидкість роботи та висока надійність, стійкість до збоїв та відмов;

Простота встановлення та експлуатації систем;

Розвинуті засоби експорту та імпорту даних із 1С;

Можливість використати спеціально підібрані комплекти звітних форм для підприємств різних видів діяльності або створити власний комплект.

У комп'ютерній інформаційній системі ПАМАК передбачено 2 варіанти формування фінансової звітності. По-перше, вони можуть формуватись в програмній системі ПАМАК: Бухгалтерський і податковий облік (якщо схема подання звітності є порівняно простою і не потребує подачі по складній структурі підпорядкування). Для корпорацій, концернів, холдингів, економічних структур із складним підпорядкуванням (таких наприклад, як фінансово-промислові групи) значно ефективніше

використовувати програмну систему ПАМАК: Фінансова звітність, яка найкращим чином може бути застосована для складання, консолідації і контролю звітності в складних ієрархічних структурах.

До стандартних форм квартальної та річної фінансової звітності, передбачених П(С)БО, які формуються у програмі ПАМАК: Фінансова звітність належать:

- «Баланс підприємства» (форма № 1);
- «Звіт про фінансові результати» (форма № 2);
- «Звіт про рух грошових коштів» (форма № 3);
- «Звіт про власний капітал» (форма № 4);
- «Примітки до фінансової звітності» (форма № 5).

Існують також види звітів, які не входять до основних форм бухгалтерської звітності, і є регламентованими лише для деяких видів підприємств. ПАМАК: Фінансова звітність надає можливість ефективно створювати та додавати нові види звітів шляхом допрограмування і доналагодження.

Програма ПАМАК: Фінансова звітність надає наступні можливості:

- формувати звіти на підпорядкованих підприємствах;
- отримувати звіти підпорядкованих підприємств в електронному вигляді, використовуючи підсистему шифрування та пересилки звітності;
- здійснювати комплексну перевірку звітності на підставі створеної системи ув'язок з формуванням реєстру помилок;
- консолідувати прийняті звіти у зведений звіт із розподілом по кодах класифікації форм;
- коригувати дані підзвітних установ безпосередньо зі зведеного звіту;
- формувати різного роду аналітичні звіти;
- подавати звіт до державних органів у встановленому електронному форматі;
- імпортувати дані, що сформовані в інших автоматизованих системах;

своєчасно оновлювати настройки системи згідно зі змінами законодавства;

приймати ефективні управлінські рішення на підставі проведеного фінансового аналізу даних.

Отже, програма ПАМАК: Фінансова звітність є основою побудови програмного комплексу підготовки фінансової й бухгалтерської звітності підприємств, що мають як складну структурну організацію для яких особливо актуальне завдання консолідації звітних документів на рівні вищестоящого підприємства так і підприємств схема подання звітності яких є порівняно простою і не потребує подачі по складній структурі підпорядкування. «БЕСТ ЗВІТ ПЛЮС» може для декого є більш простим і зрозумілим в користуванні, приваблює можливість подачі звітності в електронному вигляді з застосуванням підсистеми шифрування і пересилки звітності, також зручною є функція як імпорту так і експорту даних. Кожна з представлених програм має свої переваги та недоліки. На завершення скажу, що справа все одно лишається за споживачем, тобто за підприємствами, скільки б не було думок, та переконань, у кожного вони свої.

ВИСНОВКИ

Фінансова звітність – це сукупність форм звітності, складених на основі даних обліку, що містить інформацію про фінансове становище, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період з метою одержання користувачем узагальненої інформації.

Інформація, наведена у фінансовій звітності, повинна бути дохідливою, зрозумілою і розрахованою на однозначне її тлумачення користувачами за умови, що вони мають достатні фахові знання у сферах економіки, обліку та бізнесу, а також заінтересовані у сприйнятті такої інформації. При цьому, фінансова звітність повинна містити лише доречну інформацію, яка впливає на прийняття рішень користувачами, і надає змогу вчасно оцінити минулі, теперішні та майбутні події, а також підтвердити й скорегувати оцінки, зроблені у минулому.

Показники фінансової звітності мають бути достовірними, тобто не повинні містити помилок та перекручень, що можуть вплинути на рішення користувачів. Для кращого розуміння інформація, наведена у фінансовій звітності, повинна містити дані про підприємство; дату та звітний період; валюту звітності та одиницю її виміру; показники фінансової звітності за звітний і аналогічний період попереднього року; виявлені помилки минулих років та пов'язані з ними коригування; іншу інформацію.

При складанні фінансової звітності керівництво має оцінювати здатність організації продовжувати свою діяльність. Фінансова звітність повинна складатися на основі принципу безперервності діяльності, якщо тільки керівництво організації не має наміру або не має причину розглядати ймовірність того, що організація буде ліквідована або припинить свою діяльність.

Відповідальність за організацію бухгалтерського обліку та забезпечення фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій у первинних документах, збереження оброблених документів, реєстрів і

звітності протягом встановленого терміну, несе власник (власники) або уповноважений орган (посадова особа), який здійснює керівництво підприємством відповідно до законодавства та установчих документів.

Звітність має бути простою, зрозумілою і загальнодоступною для всіх заінтересованих користувачів інформації.

Бухгалтерська звітність складається на підставі даних бухгалтерського обліку для задоволення потреб певних користувачів.

Фінансова звітність є складовою частиною бухгалтерської звітності, що містить інформацію про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період. Вона розрахована насамперед на таких користувачів інформації, як інвестори, кредитори та інших, які не можуть вимагати звітів з урахуванням їх конкретних потреб.

Метою ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності є надання користувачам для прийняття обґрунтованих рішень повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства.

Положення (стандарти) бухгалтерського обліку встановлює вимоги щодо структури та подання фінансових звітів, включаючи консолідовані фінансові звіти.

Якщо фінансова звітність не буде достовірною, зрозумілою, доречною, то висновки та прийняті рішення будуть неефективні.

Достовірною фінансова звітність може бути тільки при умові, що звіти складено на основі інформації бухгалтерського обліку та перевірені згідно системи внутрішнього контролю обліку.

Для забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку і фінансової звітності підприємство повинно проводити інвентаризації активів і зобов'язань, для підтвердження залишків по рахункам. Результатом співставлення даних обліку є оформлення загальної таблиці.

Міністерство фінансів України розробило й затвердило Методичні рекомендації по використанню реєстрів бухгалтерського обліку. Згідно

Методичних рекомендацій підприємство, яке вибрало форму бухгалтерського обліку, повинно вести журнали-ордери та Головну книгу. Головну книгу використовують для групування інформації з журналів-ордерів, взаємнозіставлення записів та складання фінансової звітності.

Перед закінченням заповнення фінансової звітності необхідно зіставити фінансовий результат за даними бухгалтерського обліку та фінансовий результат за даними податкового обліку. Згідно законодавства податок на прибуток перераховують до бюджету за розрахунком на базі податкового прибутку, але облік руху грошових коштів, активів та зобов'язань ведуть на основі бухгалтерського обліку.

Дослідження проводилось на базі Кам'янець-Подільського Колективного Швейного Підприємства. Історія підприємства бере початок у 20-х роках ХХ століття.

На підприємстві, починаючи з 1963 року, освоєна обробка костюмів чоловічих із середньої групи тканин за технологією вищої якості. Фабрика повністю спеціалізована по пошиттю костюмів чоловічих і жіночих, брюк чоловічих і жіночих, шкільної форми, кітель і брюки для в/з, куртка та брюки для в/з, чоловічих пальто.

Кам'янець-Подільське колективне швейне підприємство – одне з небагатьох швейних підприємств України, яке має більш як семидесятирічну історію.

Очолює підприємство В'ячеслав Погоржельський.

Спеціалізація забезпечує високий рівень концентрації виробництва і ефективне використання економічного потенціалу виробничих підрозділів.

За досліджуваний період обсяги реалізації продукції зазнали суттєвих змін. Так, чистий дохід від реалізації продукції збільшився у 2017 році в порівнянні з 2015 на 11862 тис. грн, що відповідно складає 97 відсотків. Разом з тим, в звітному році зросла і собівартість реалізованої продукції: з 9,3 млн. грн. в 2015 до 19,2 млн. грн в 2017 роках.

Протягом досліджуваного періоду для підприємства характерною є

суттєва зміна значення коефіцієнта фінансової залежності – з 1,88 до 2,20 п. на кінець 2017 року, що на 0,33 п. більше у порівнянні з 2015 роком.

Оборотність готової продукції у Кам'янець-Подільському колективному швейному підприємстві у 2015 році складала 284 п., проте у 2016 та 2017 роках значення показника суттєво змінювалось – до 21 та 354 об. відповідно.

Складання звітності на КПКШП, передуює значна підготовча робота, що здійснюється за заздалегідь складеним графіком. Ці обставини надають особливе значення звітності, в основі якої лежить бухгалтерська інформація.

З метою забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності КПКШП проводить інвентаризацію активів і зобов'язань не менше одного разу на рік.

Результати інвентаризації відображається в обліку і звітності того місяця, в якому була закінчена інвентаризація.

Перевірені дані Головної книги та інших регістрів служать підставою для заповнення бухгалтерського балансу та інших форм фінансової звітності.

КПКШП чітко виділяє кожен з фінансових звітів і приміток до них і відокремлювати їх від іншої інформації.

Оцінка елементів фінансової звітності на КПКШП є – визначення грошових сум, за якими дані елементи визнаються і фіксуються в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності. Методи обліку і порядок визнання елементів фінансової звітності встановлюються відповідно до міжнародних стандартів.

Звіт про рух грошових коштів на КПКШП містить в собі інформацію про зміни у грошових коштах за період з підрозділом таких змін: на зміни від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності.

КПКШП звітує про рух грошових коштів від операційної діяльності, використовуючи: прямий метод, при якому розкривається інформація про основні види валових грошових надходжень і платежів.

Оскільки, відомо, що фінансова звітність є єдиною, тому звіти,

складенні на КПКШП формуються за єдиними формами.

На КПКШП фінансова звітність не являється комерційною таємницею, крім випадків, які встановлені законодавством.

У дослідженні було проведено аналіз основних показників діяльності КПКШП. Оцінка показників майнового стану підприємства дає можливість зробити висновок, що в цілому майновий стан підприємства має тенденцію до покращення. Зокрема, частка оборотних виробничих фондів в обігових коштах зростає протягом 2015-2017 років на 0,13 пунктів у 2016 році, та на 0,08 пунктів у 2017 порівняно із 2015 роком.

Оцінка показників ділової активності дозволяє зробити висновок, що протягом 2015-2017 років показники ділової активності КПКШП в цілому дещо погіршились. Так, показник фондівдачі протягом останніх трьох років діяльності підприємства постійно зменшувався і склав у 2017 році 4,73. Фондовіддача показує скільки продукції вироблено на 1 грн. основних фондів.

На основі проведених досліджень можна зробити висновок, що коефіцієнти поточної ліквідності навіть вищі за нормативні. На основі проведених досліджень можна зробити висновок, що в цілому значення показників фінансового стану КПКШП є достатнім для нормальної роботи підприємства. Показники майнового стану підприємства є достатніми для підтримання майнового стану підприємства на належному рівні і мають тенденцію до подальшого покращення.

У зв'язку з тим, що ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності ускладнювали аналіз інформації для прийняття рішень на міжнародному рівні, у 1973 році була створена спеціальна некомерційна організація – Комітет з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, функціонування якого здійснювалось на основі угоди професійних організацій бухгалтерів десяти країн: Австралії, Великобританії, Німеччини, Ірландії, Канади, Нідерландів, Мексики, США, Франції і Японії.

Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ) – стандарти, що

затверджуються Радою з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, розташована в Лондоні.

Для розуміння і практичного застосування стандартів важливе значення має Концептуальна основа фінансової звітності. Концептуальна основа фінансової звітності не є МСФЗ і, відповідно, не визначає стандарти для певної оцінки або розкриття інформації.

Відповідно до МСФЗ метою фінансової звітності є надання інформації про фінансовий стан, фінансові результати діяльності та грошові потоки суб'єкта господарювання, яка є корисною для широкого кола користувачів при прийнятті ними економічних рішень.

Сьогодні МСФЗ обов'язкові для всіх суб'єктів господарської діяльності в 91 країні світу, для частини суб'єктів – в 6 країнах, дозволені до застосування поряд з національними стандартами – у 25 країнах.

Застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності в європейських країнах здійснюється згідно з Регламентом Європейського Союзу від 19.07.2002 № 1606/2002. У ст. 4 Регламенту визначено обов'язковість складання консолідованої фінансової звітності відповідно до МСФЗ компаніями, що перебувають у лістингу. Іншим компаніям також дозволено застосовувати МСФЗ при складанні річної звітності.

Автоматизація фінансового аналізу, в тому числі і аналізу бухгалтерської (фінансової) звітності, є засобом досягнення його цілісності, об'єктивності і достовірності. Використання можливостей сучасних програмних засобів дозволяє підвищити точність і оперативність фінансового аналізу, забезпечує можливість подання вихідної інформації в табличній і графічній формі, забезпечує внесення коректив у методику розрахунків і в форми відображення кінцевого фінансового результату.

Розглянуто функціональні можливості програм на прикладі програмного продукту фірми «ІНЕК», який якнайкраще враховує особливості промислових підприємств і дозволяє оперативно забезпечувати користувачів різноманітними даними фінансового аналізу з різним ступенем

деталізації інформації на всіх рівнях прийняття управлінських рішень.

Програма призначена для фінансового аналізу, заснованого на розрахунку показників, що характеризують різні аспекти діяльності підприємств та їх фінансове становище.

Основною вихідною інформацією для аналізу служать дані місячної, квартальної та річної бухгалтерської звітності підприємств (Бухгалтерський баланс і Звіт про прибутки і збитки).

У програмі передбачений режим порівняння підприємств по кожному обраному показнику.

У програмі в текстовому вигляді формулюється висновок щодо фінансового стану підприємства, що характеризує його ділову активність і надійність на основі аналізу.

Використання даного програмного продукту при проведенні фінансового аналізу дозволяє одержати результати розрахунків в табличному та графічному вигляді, що дає можливість оперативно і наочно забезпечити всіх користувачів надійною інформацією з метою прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Азима В.І. Позитиви аудиту ефективності / Азима В.І. // Фінансовий контроль. – 2009. № 6. – С.14–15
2. Бабич В. В. Бухгалтерський облік в Україні / В. В Бабич, Є. І. Свідерський. – К.: Лібра, 2006. – 160 с.
3. Базилюк Я.Б. Конкурентоздатність національної економіки: сутність та умови забезпечення: Монографія. – К.: НІСД, 2002. – 132 с.
4. Басенко О.В. Запаси на підприємстві текстильної промисловості / О.В. Басенко // Актуальні проблеми економіки. – 2008. – №43. – С. 119–125.
5. Басюк Т.М. Основи інформаційних технологій: навч. посіб. / Т.М. Басюк; М-во освіти і науки України. – Львів: Новий світ-2000, 2011. – 390 с.
6. Білик М. Д. Організація і методика аудиту сільськогосподарських підприємств: Підручник / М. Д. Білик. – К.: КНЕУ, 2003. – 628 с.
7. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: [Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навч. закладів] / Ф.Ф. Бутинець. – Житомир: ПП «Рута», 2002. – 605 с.
8. Бутинець Ф.Ф. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. /Вид. 2 – е, доп. і переробл. – Житомир: ЖІТІ, 2000 р. – 640 с.
9. Виноградова М.О. Методичні підходи до обліку запасів в Україні і Росії та їх відповідність міжнародним стандартам / М.О. Виноградова, Г.В. Комlach // Вісник Національного університету «Львівська політехніка» Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – 2007. - №577. – С. 58–66.
10. Власюк Г. В. Проблеми організації бухгалтерського обліку та шляхи їх вирішення / Г.В. Власюк // Держава та регіони. – 2009. – № 6. – С. 40-44.
11. Гарасим, П. М. Курс фінансового обліку / П. М. Гарасим, Г. П. Журавель, П. Я. Хомин. – К. : Знання, 2007. – 566 с.

12. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік в Україні: аналіз стану та перспективи розвитку: [Монографія] / С.Ф. Голов. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 522 с. 129
13. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами: приклади та коментарі: [Практичний посібник] / С.Ф. Голов, В.М. Костюченко. – К.: Лібра, 2001. – 840 с.
14. Голов С.Ф. Управлінський облік: підруч. / С.Ф. Голов. – К.: Лібра, 2003. – 704 с.
15. Гольцова, С. М. Бухгалтерський облік : навчальний посібник / С.М. Гольцова, І. Й. Плікус. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Суми : Університетська книга. – 2007. – 254 с.
16. Гордієнко, Н. І. Аудит, методика і організація : навч. посібник / Н. І. Гордієнко, О. В. Харламова. – Харків : ХНАМГ. – 2007. – 452 с.
17. Гончаров Ю.В. Оцінка виробничих запасів: вітчизняний та зарубіжний досвід / Ю.В. Гончаров, І.В. Кравченко // Облік і фінанси АПК. – 2011. - №1. – С. 50-53.
18. Гриліцька А.В. Оптимізація обсягів використання виробничих запасів на підприємстві / А.В. Гриліцька, К.А.Кирилюк // Збірник наук. праць ЧДТУ. Серія: Економічні науки: Вип. 25. - Черкаси: ЧДТУ, 2010. – 340 с.
19. Гуренко Т. Економічна сутність та оцінка запасів / Т. Гуренко // Бухгалтерія в сільському господарстві. – 2011. - № 2(275). – С. 22–25.
20. Данилевский Ю.А. Финансовый контроль в отраслях народного хозяйства при различных формах собственности / Ю.А. Данилевский, Т.М.Мезенцева. – К., 2009 – 345 с.
21. Дяченко Л.Е. Впровадження внутрішнього аудиту на підприємствах м'ясопереробної галузі / Л.Е. Дяченко, Я.М. Безносок // Облік і фінанси АПК. – 2010. - № 2. – С. 91–93.
22. Жук В.М. Облікові технології у забезпеченні інвестиційної привабливості та фінансової безпеки сільськогосподарських підприємств /

В.М. Жук, Ю.С. Бездушна, О.С. Вдовенко // Облік і фінанси. – 2013. – № 4 (62). – С.32–38.

23. Золотухін О. Визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення матеріальних цінностей. Податковий та бухгалтерський облік / О. Золотухін // Вісник податкової служби України. – 2011. - № 35. – С. 39–47.

24. Іващенко О.В. Нормування виробничих запасів на підприємстві / О.В. Іващенко, Ю.Є Студенікіна // Вісник економічної науки України. Науковий журнал. – 2008. - №1 (13). – С. 43–46.

25. Іорданов В. Інвентаризація на підприємстві / В. Іорданов // – Все про бухгалтерський облік. – 2011. – №114. – с. 68.

26. Інструкція по інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, матеріальних цінностей, грошових коштів і документів: затверджена Наказом Міністерства фінансів України від 11.08.1994 р. № 69.

27. Кім Г. Бухгалтерський облік: первинні документи та порядок їх заповнення: Навч. посібник / Г. Кім, В. В. Сопко, Ю. Г. Кім. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К: Центр навчальної літератури, 2006. – 480 с.

28. Костирко Р.О. Розвиток методології внутрішнього контролю витрат підприємства / Р. О. Костирко // Финансы, учет, банки. – Выпуск № 1 (15) – 2009. – С.9–19.

29. Клименко, О. В. Інформаційні системи і технології в обліку: навчальний посібник / О. В. Клименко. – К.: Центр учбової літ-ри, 2008. – 320 с.

30. Кулаковська Л. П. Організація і методика аудиту: навч. посіб. / Л. П. Кулаковська, Ю. В. Піча. – К.: Каравела, 2010. – 568 с.

31. Лень В.С. Бухгалтерський облік в Україні: основи та практика: Начальний посібник / В.С. Лень, В.В. Гливенко – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 556 с.

32. Малюга Н.М. Бухгалтерський облік в Україні: теорія й методологія, перспективи розвитку: монографія / Н.М. Малюга. – Житомир: ЖДТУ, 2005. – 548 с.

33. Марущак Л.І. Економічна сутність виробничих запасів / Л.І. Марущак // Вісник Національного університету «Львівська політехніка» Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – 2012. - №577. – С. 225–230.

34. Марчук У.О. Сутність внутрішньогосподарського контролю: теоретичні засади та наукові підходи / У.О. Марчук // Облік і фінанси АПК. – 2011. - № 4. – С. 89-91.

35. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 10 січня 2007 р. № 2.

36. Мних, Є. В. Економічний аналіз підручник [для студентів вищих навчальних закладів] / Є. В. Мних. – К. : Центр навчальної літератури, 2003. – 412 с.

37. Мурашко, О. В. Суть матеріальних запасів, їх класифікація та визначення у бухгалтерському обліку / О. В. Мурашко // Вісник Житомирського державного технологічного університету / Економічні науки. – Житомир : ЖДТУ, 2005. – №3(33). – С. 134 – 139.

38. Муравський В.П. Документування в умовах повної автоматизації обліку / В.П. Муравський // Бухгалтерський облік і аудит. – 2008. – № 5. – С. 48 – 52.

39. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73.

40. Нестеренко Ж. К. Економічний аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства : навч. посіб. / Ж. К. Нестеренко, А. В. Череп. – Київ : Центр навч. літ., 2005. – 122 с.

41. Палюх М.С. Нові підходи до організації обліку на підприємствах агропромислового виробництва / М.С. Палюх, О.П. Скирпан // Економічний аналіз. – 2010. Випуск 6. – С.135 – 137.
42. Петрик О. А. Організація та методика аудиту підприємницької діяльності : навч. посіб. / О. А. Петрик, В. Я. Савченко, Д. Є. Свідерський / за заг. ред. О. А. Петрик. – К. : КНЕУ, 2008. – 472 с.
43. Петрик О. А. Законодавчо-нормативне регулювання аудиторської діяльності в Україні: реалії сьогодення / О. А. Петрик // Бухгалтерський облік і аудит. – 2009. - № 8-9. – С. 70-77.
44. Петрик О. А. Аудит: методологія і організація: монографія. / О. А. Петрик– К. : КНЕУ, 2003. – 260 с.
45. Пилипенко А. А. Організація обліку і контролю / А. А. Пилипенко, В.І. Отенко. – Харків: вид. ХДЕУ, 2002. – 288 с.
46. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій та Інструкція про його застосування / затв. наказом Мінфіну України від 30.11.1999 р. № 291 // Офіційний вісник України. – 2000. – № 52. – С. 206.
47. Подолянчук О.А. Облік доходів сільськогосподарських підприємств: дис. канд. екон. Наук: 08.00.09 / О.А. Подолянчук. – К., 2009 – 286 с.
48. Політична економія: Навчальний посібник/ К. Т. Кривенко, В. С. Савчук, О. О. Беляєв та ін. За ред. Д-ра екон. наук, проф. К.Т. Кривенко. – К.: КНЕУ, 2001. – 508 с.
49. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» (затверджено Наказом Міністерства фінансів України № 246 від 20.10.99 р. зареєстровано в Міністерстві юстиції України за № 751/4044 від 02.11.99 р).
50. Популярна юридична енциклопедія / Кол. авт.: В.К. Гіжевський, В.В. Головченко, В.С. Головченко, В.С. Ковальський (кер.) та ін. – К.: Хрінком Інтер, 2002. – 528 с.

51. Порядок визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23.01.96 р. № 116.

52. Про аудиторську діяльність: Закон України від 22 квітня 1993 року № 125-ХІІ (з наступними змінами і доповненнями)

53. Про внесення змін до Закону України «Про аудиторську діяльність»: Закон України від 14.09.2006 р. № 140-V.

54. Про інформацію: від 2 жовт. 1992 р. № 2657 – ХІІ. – за станом на 23 чер. 2005 р. / Вісник Верховної Ради. – 1992. - № 48. – Ст. 650. – (Закон України). 135

55. План рахунків, П(С)БО: нормативний довідник бухгалтера / Редакційна колегія: Позов А. Х., Кузьмінський Ю. А., Воронова М. О. – Дніпропетровськ: Баланс-Клуб, 2012. – 303 с.

56. Савицька Г В. Економічний аналіз діяльності підприємства — Навч посібник — К., 2004. – 290 с.

57. Савченко В.Я. Аудит: Навч. Посібник / В.Я. Савченко – К.: КНЕУ, 2002. – 322 с.

58. Сардачук І.І. Обліково-інформаційне забезпечення внутрішньогосподарського контролю / І.І. Сардачук. – Вісник національного університету «Львівська політехніка»: Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку, 2009. - № 647. – 651 с.

59. Симоненко Н.Н. Основы аудита: Учеб. пособие. / Н.Н. Симоненко – Комсомольск-на-Амуре: Комсомольский-на-Амуре гос. техн. ун-т, 2001. – 133 с.

60. Скоробагата Н.Л. Бухгалтерський облік за національними стандартами: [посібник] / Н.Л. Скоробагата, В.Ф. Шпак. – К.: НАУ, 2005. – 422 с.

61. Скуміна А.В. Проблеми обліку виробничих запасів на сільськогосподарських підприємствах та напрями їх вирішення / А. В. Скуміна, К. В. Ломака, О. С. Ангелова // Агросвіт. – 2011. - № 24. – С. 84- 86.

62. Слюсарчук Л. І. Облік і аналіз виробництва та продажу готової продукції. (Методолого – прикладний аспект) –К.: «Альтерпрес», 2001 – 258с.
63. Сльозко, Т. М. Основні проблеми бухгалтерського обліку та звітності / Т. М. Сльозко // Фінанси України. – 2010. – № 3. – С. 110-117.
64. Смоленюк П. С. Бухгалтерський облік і прийняття рішень / П. С. Смоленюк – Хмельницький, НВП «Евріка», 2001. – 380 с.
65. Сопко В. В. Бухгалтерський облік: Навчальний посібник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів / В. В. Сопко – Тернопіль: Астон, 2005. – 496 с.
66. Сопко В. В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: навч. посіб. / В. В. Сопко. — К., 2006. — 526 с.
67. Схеми бухгалтерських проведення: типові, нестандартні, галузеві / Редакційна колегія: Позов А.Х., Кузьмінський Ю.А., Воронова М.О. – Дніпропетровськ: Баланс-Клуб, 2012. – 111 с.
68. Стендер С.В. Аудит як структурний елемент контрольної функції управління / С.В. Стендер // Облік і фінанси АПК. – 2010. - № 1. – С. 112-117.
69. Суков Г.С. Вирішення проблем обліку запасів / Г.С. Суков // Вісник Житомирського державного технологічного університету / Економічні науки. – Житомир: ЖДТУ, 2005. – 340 с. – С. 187–195.
70. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України: Підручник для студ. вищ. навч. закл. економ. спец. 5-те вид., доп. і переробл. –К.: А.С.К., 2000, – 784 с.
71. Усач Б.Ф. Аудит: Навч. посіб. / Б.Ф.Усач – 2-ге вид., стер. – К.: Знання–Прес, 2003. – 223 с. 102. Усач Б.Ф. Контроль і ревізія: Підруч. – 4-те вид. стер. – К.: Знання- Прес, 2002. – 253 с.
72. Чаюн І.Ю. Управління матеріало-технічним забезпеченням підприємства: Навчальний посібник / І.Ю. Чаюн, І.Ю. Бондар – К.: Київ. нац. торг.- екон. ун-т. 2002. – 111 с.

73. Шатковська Л.С. Економічний контроль на сільськогосподарських підприємствах. – К.: Урожай, 1994. – 272 с. 110.

Юридична енциклопедія: в 6 т.; Ред.: Ю.С. Шемшученко та ін. – К.: «Укр.енцикл.», 2001. – Т.3: А-Г., 2001. – 792 с.

ДОДАТКИ

INTERNATIONAL INTERNET CONFERENCE**CERTIFICATE OF PARTICIPATION**

is awarded to

Kharevskyi Volodymyr

for being an active participant in
XXV International Scientific and Practical Conference

SCIENTIFIC RESULTS - 2018

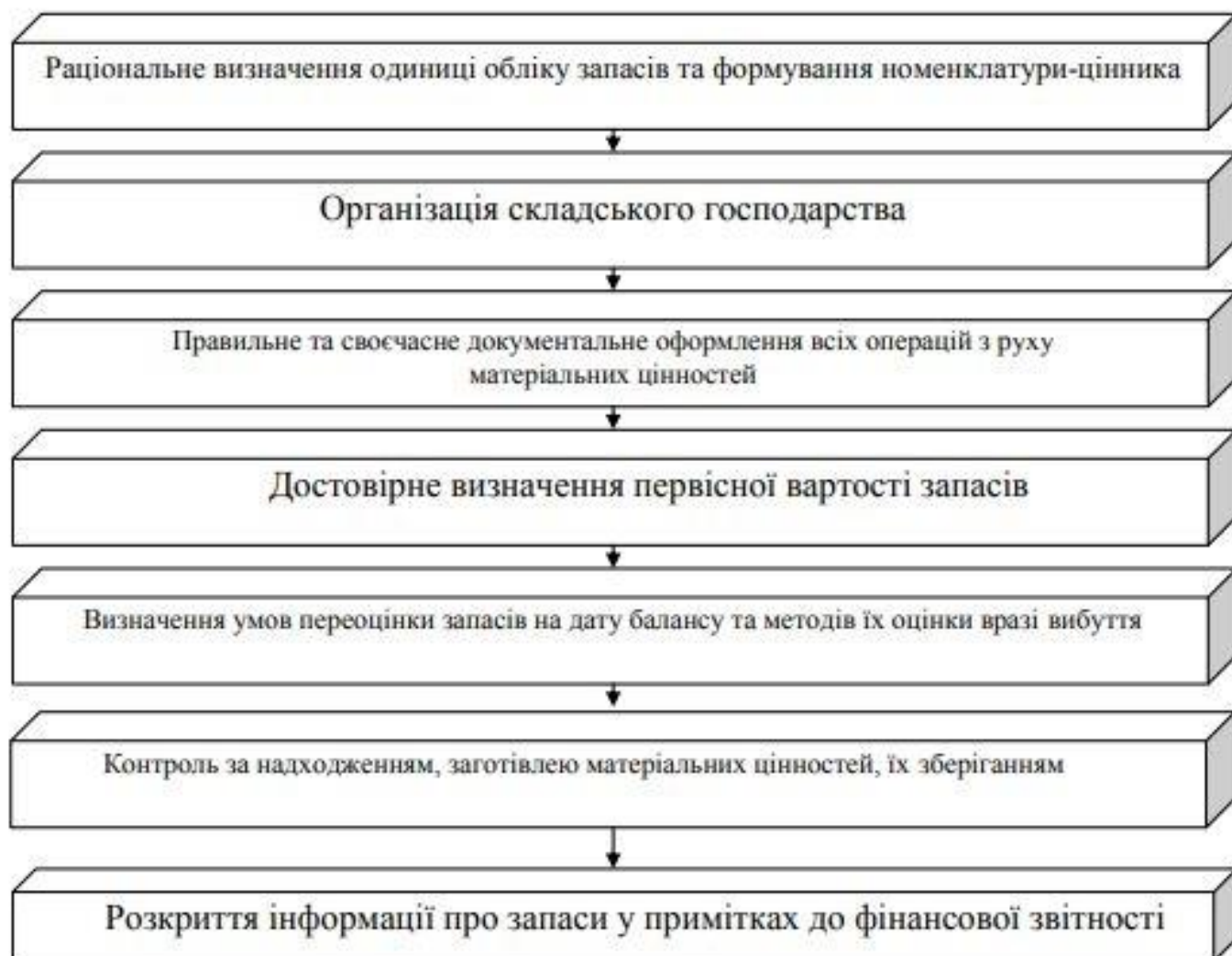
17 December 2018, Vinnytsia, Ukraine

el-conf.com.ua

Сертифікат про участь в конференції

Додаток Б

Основні завдання обліку та контролю запасів